

U 20 dana od Zadra do Nordkappa i natrag sa BMW i4 eDrive 40

Na popisu želja se dugo vremena nalazi put do Nordkappa. Nordkapp je turistička destinacija na sjeveru Norveške i kolokvijalno se naziva najsjevernija točka Europe. Sama destinacija pruža pogled na otvoreno more sa litice visoke 300-tinjak metara. Radi se o netaknutoj prirodi karakterističnog izgleda za tu zemljopisnu širinu (uglavnom brdovit kraj sa niskim raslinjem bez šumovitih područja otvorenog pogleda na more i jezera). Polarni dan na Nordkappu traje više od dva mjeseca, a to znači da tijekom lipnja i srpnja Sunce ne zalazi. Udaljenost Nordkappa je samo po sebi to putovanje činilo zahtjevnim i dodatno izazovnim.

U međuvremenu smo tijekom 2021.g. kupili jedan BEV (ID.4 PURE 52 kW baterija i 150 HP motor) pa drugi BEV krajem 2022. g. (BMW i4 eDrive 40) električno vozilo i počeli razmišljati o putovanju do Nordkappa sa BEV-om. Proučavajući rute shvatio sam da se radi o putovanju od gotovo 10.000 km. Razmišljajući o destinacijama koje po putu želim posjetiti neizostavno je bilo posjet Lofotima (Lofoti imaju prepoznatljiv krajolik s dramatičnim planinama i vrhovima, otvorenim morem i zaštićenim uvalama, plažama i netaknutom prirodom, a nalaze se stotinjak milja iznad arktičkog kruga odnosno 1500 milja od sjevernog pola, kako je to navedeno na stranicama Wikipedije). Plan je bio posjetiti Kopenhagen, Goteborg, Tromso i Rovaniemi, a na ruti su Ravensburg, Hannover i Wurz (Njemačka), Ostersund i Sundsvall (Švedska) i Bodo (Norveška) imali svrhu prenočišta.

Prva dva pitanja koja isplivaju na spomen električnog vozila su „Koliko može preći sa punom baterijom i koliko treba da se ta baterija napuni?“ Naš BMW i4 eDrive 40 na ta pitanja odgovara sa prosječnim dosegom od 500 km i sa prosječnom brzinom punjenja od 30-tak minuta što bi samo po sebi trebalo zadovoljiti i najzahtjevnije vozače. BMW i4 je bio idealan izbor za ovakvo putovanje.

BMW i4 eDrive40.

Snaga motora u kW (KS):	250 (340)
Maksimalni okretni moment u Nm:	430
Ubrzanje 0-100 km/h u s:	5,7
Električni doseg u km (WLTP):	491-590
Kapacitet litij-ionske baterije u kWh:	83,9

Zanimljivo je spomenuti da se ista verzija vozila prodaje u benzinskoj odnosno dizelskoj verziji, a da smo mi naš model zahvaljujući poticajima platili bitno jeftinije nego spomenute ICE verzije. Isto tako bitno je za spomenuti da osnovne ICE verzije bitno zaostaju za performansama BEV modela. To razbija mit o tome da su BEV vozila skuplja od ICE vozila.

Cjenik BMW Serije 4 Gran Coupe BEV (G26)

vrijedi od 09.06.2023.

Šifra modela	Model	Motor	El. doseg (Km)	Ukupna Snaga E-motora (kW/ks)	Najveća kontinuirana snaga E-motora (kW/ks)	Potrošnja kWh/100 km	Emisija plinova CO ₂ (g/km)	Max. Brzina (km/h)	Prodajna cijena bez PDV-a	Prodajna cijena s PDV-om	Prodajna cijena s PDV-om
41AW	i4 eDrive35	E - motor	406 - 483**	210/286	80/109	15,8-18,7	0	190	40.150,00 €	50.187,50 €	378.137,72 kn
71AW	i4 eDrive40	E - motor	493 - 590**	250/340	105/143	16,1 - 19,1	0	190	46.650,00 €	58.312,50 €	439.356,53 kn
31AW	i4 M50	E - motor	416 - 520**	400/544	125/170	18,0 - 22,5	0	225	55.450,00 €	69.312,50 €	522.235,03 kn

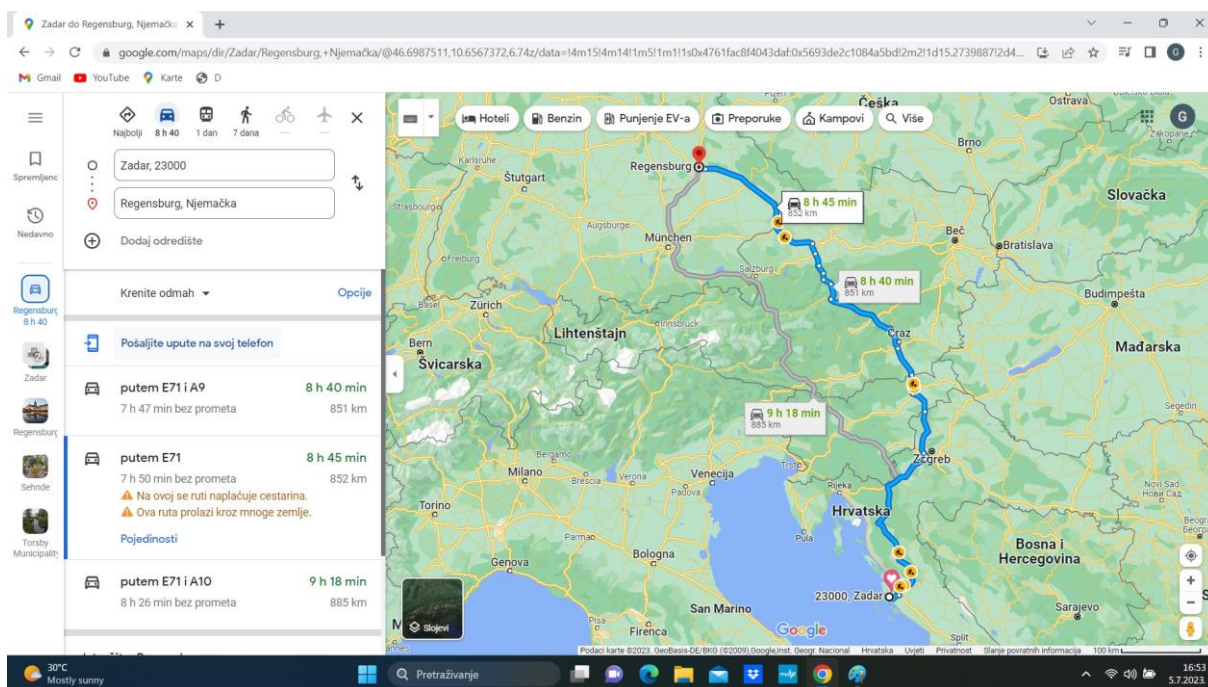
Cjenik BMW Serije 4 Coupe (G22/G82)

vrijedi od 09.06.2023.

Šifra modela	Model	Motor (cilindar / ventila)	Vol. (ccm)	Snaga (KW / KS)	Mjenjač	Potr.gor. l/100km (kombinirano) EU norma	Emisija plinova CO ₂ (g/km)	Prodajna cijena bez PDV-a	Prodajna cijena s PDV-om	Posebni porez (PPMV)	Prodajna cijena s PDV-om i posebnim porezom	Prodajna cijena s PDV-om i posebnim porezom
11AP	420i	4/4	1998	135 / 184	aut.	6,3_EU6d	143	39.500,00 €	49.375,00 €	2.173,43 €	51.548,43 €	388.391,65 kn
41AP	420i xDrive	4/4	1998	135 / 184	aut.	6,7_EU6d	151	43.000,00 €	53.750,00 €	2.729,04 €	56.479,04 €	425.541,29 kn
51AP	430i	4/4	1998	190 / 258	aut.	6,6_EU6d	150	43.850,00 €	54.812,50 €	2.827,33 €	57.639,83 €	434.287,30 kn
71AP	430i xDrive	4/4	1998	190 / 258	aut.	6,9_EU6d	157	47.350,00 €	59.187,50 €	3.548,80 €	62.736,30 €	472.686,66 kn
81AP	M440i	6/4	2998	275 / 374	aut.	7,4_EU6d	168	56.850,00 €	71.062,50 €	5.986,07 €	77.048,57 €	580.522,48 kn
11AR	M440i xDrive	6/4	2998	275 / 374	aut.	7,5_EU6d	170	57.600,00 €	72.000,00 €	6.274,02 €	78.274,02 €	589.755,59 kn
51AZ	M4	6/4	2993	353 / 480	ručni	10,3_EU6d	227	73.200,00 €	91.500,00 €	15.770,30 €	107.270,30 €	808.228,08 kn
31AZ	M4 Competition	6/4	2993	375 / 510	aut.	9,8_EU6d	223	76.600,00 €	95.750,00 €	15.975,20 €	111.725,20 €	841.793,53 kn
41AZ	M4 Competition xDrive	6/4	2993	375 / 510	aut.	10,0_EU6d	228	80.450,00 €	100.562,50 €	17.440,33 €	118.002,83 €	889.092,29 kn
11AS	420d	4/4	1995	140 / 190	aut.	4,6_EU6d	120	41.700,00 €	52.125,00 €	2.263,85 €	54.388,85 €	409.792,80 kn
21AS	420d xDrive	4/4	1995	140 / 190	aut.	4,9_EU6d	129	43.850,00 €	54.812,50 €	2.708,09 €	57.520,59 €	433.388,89 kn
41AS	430d xDrive	6/4	2993	210 / 286	aut.	5,3_EU6d	137	49.600,00 €	62.000,00 €	3.740,61 €	65.740,61 €	495.322,66 kn
51AS	M440d xDrive	6/4	2993	250 / 340	aut.	6,3_EU6d	150	58.300,00 €	72.875,00 €	5.603,78 €	78.478,78 €	591.298,36 kn

Plan je bio da dođemo na Nordkapp na prvi dan ljeta tako da smo na put odlučili krenuti 10. lipnja.

1. Dan - Na put smo krenuli 10. lipnja 2023.g. u 5.30 h. Prvi dan je ruta bila Zadar – Regensburg.

Na navedenoj ruti smo se dva puta punili. Prvo punjenje kod Orosavlja T-com punjač

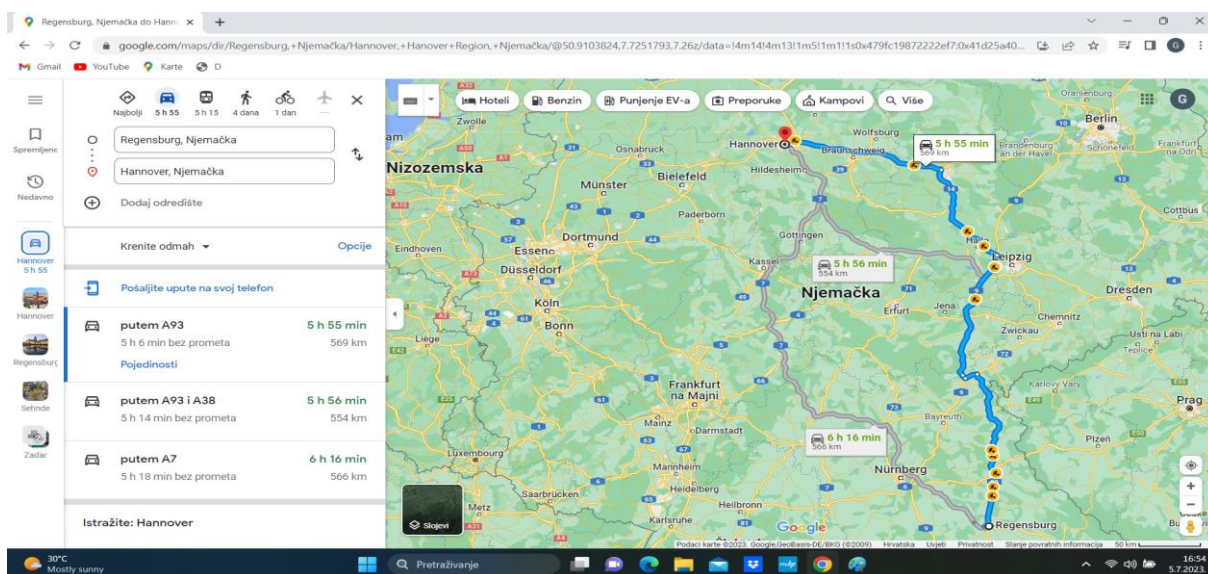
Drugo punjenje na auto cesti kod Passau (DE) Ionity punjač.

Prvi dan smo prešli 850 km. U večernjim satima smo posjetili centar Regensburga i tom prilikom na gradskom parkingu iz čiste znatiželje nešto nadopunili BEV na AC punjaču. Bez problema smo instalirali aplikaciju i pokrenuli punjač.

2. Dan - 11. lipnja 2023.g. nakon doručka u hotelu u 9.00 h nastavljamo putovanje do Hannovera odnosno do prigradskog mjesta Sehnde, a izbor je pao na hotel koji je nudio besplatan AC punjač. Sav smještaj smo organizirali preko „booking.com“ aplikacije koja kao jedan od filtera nudi i postaje za punjenje električnih vozila.

Prvo punjenje smo odradili na hiper-punjaču IONITY Wernberg-Köblitz.

Drugo punjenje smo odradili na hiper-punjaču IONITY **Nempitz** u blizini Leipzig-a. Obadva zaustavljanja su trajala ispod 30 minuta.

U popodnevnom satima smo stigli u Hotel u Sehnde (Hannover) te nakon kratkog odmora otišli u obilazak Hannover-a. BEV je tijekom popodnevnog odmora i noći bio spojen na Besplatni AC punjač snage 11 Kw, a to nam je osiguralo da ujutro nakon doručka možemo nastaviti putovanje sa punom baterijom.

3. Dan - 12. lipnja 2023.g. nakon doručka u hotelu u 9.00 h nastavljamo putovanje do Kopenhaga.

Prvo punjenje smo odradili na hiper-punjaču IONITY **Brokenlande Ost**.

Drugo punjenje smo odradili na hiper-punjaču IONITY Greve u blizini Kopenhaga. To punjenje nije bilo neophodno no želio sam se uvjeriti da IONITY punjači u Danskoj uredno rade kao i prethodni u Njemačkoj što se pokazalo točnim.

Na mogu ne spomenuti most „The Great Belt Bridge“ preko kojeg smo prešli na ovoj ruti. Most se sastoji od zapadnog dijela (6600 m) i istočnog dijela (6800 m) koji je u jednom dijelu viseći sa rasponom od 1624 m koji premašuje samo par mostova u svijetu. Godišnje preko mosta pređe preko 13 miliona vozila ne računajući dvosmjerni promet vlakom koji se u zapadnom dijelu odvija tunelima ispod mora. Most je pušten u promet tijekom lipnja 1998.g. Mostarina iznosi 270 DKK.

U popodnevnim satima smo stigli u Hotel u Kopenhagu, te nakon kratkog odmora otišli u obilazak grada. BEV je cijelo vrijeme bio spojen na AC punjač u garažnom parkirnom mjestu hotela. Punjač sam pokrenuo preko Plugsurfing kartice odnosno Rfid ključića. Cijena je bila 3,44 DKK za kW.

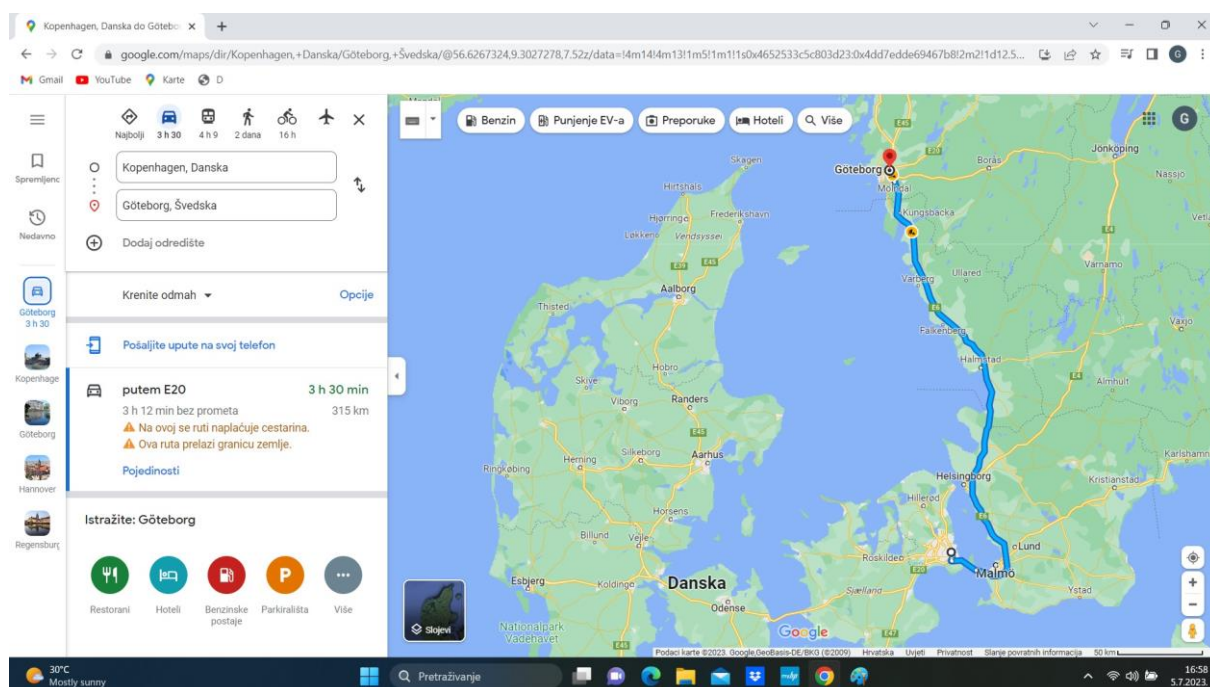

Moram priznati da je Kopenhagen prekrasan grad da se ima što vidjeti i svakako bi preporučio svakom da ga posjeti. Grad je pun BEV-a. Cijene su prilagođene Danskom standardu.

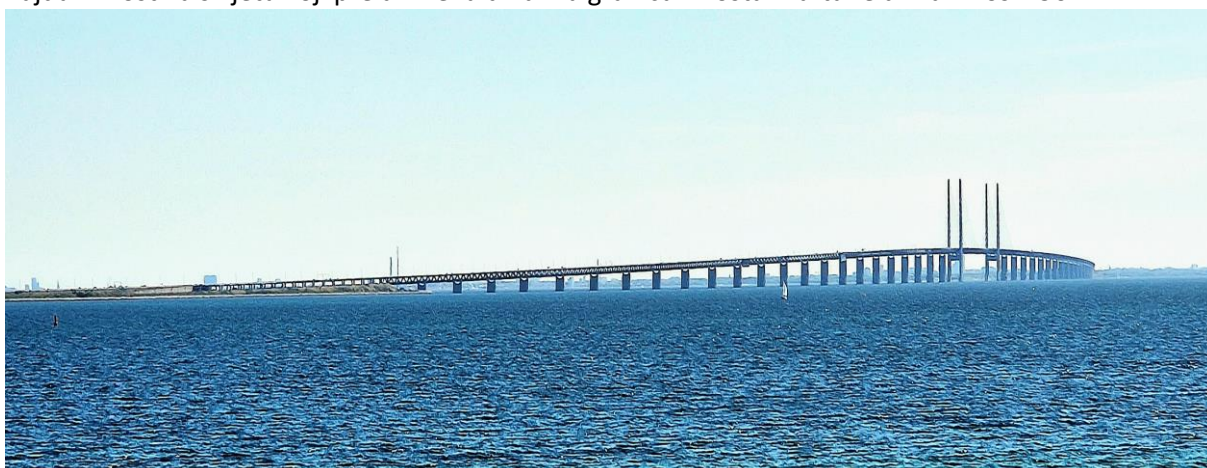
4. Dan - 13. lipnja 2023.g. nakon doručka u hotelu odlučili smo prijedodne običi još neke destinacije u Kopenhagenu, a spomenut ću nacionalni Danski akvarij „Plavi planet“.

Poslijepodne četvrtog dana putovanja nastavljamo preko Oresundskog mosta u Švedsku pa sve do Goteborga. Na toj ruti nije bilo potrebno puniti vozilo jer se prethodne noći napunilo u hotelu.

Oresundski most je najduži kombinirani most-tunel za automobilski i željeznički promet u Europi te najduži most na svijetu koji prelazi neku državnu granicu. Mostarina-tunelarina iznosi 490 DKK.

U popodnevним satima stižemo u Goteborg sa planom da se tu zadržimo 2 dana i onda nastavimo putovanje na sjever. Punjenje u Goteborgu je odrađeno u javnoj garaži opremljenoj AC punjačima.

5. i 6. Dan – 14. i 15. lipnja 2023.g. Obilazak Goteborga. Muzej VOLVO

Ljubiteljima adrenalina preporučam da posjete „Lisaberg“ zabavni park u Goteborgu. U Goteborgu se upravo privodi kraju gradnja najvišeg nebodera u Skandinaviji „Karlatornet“.

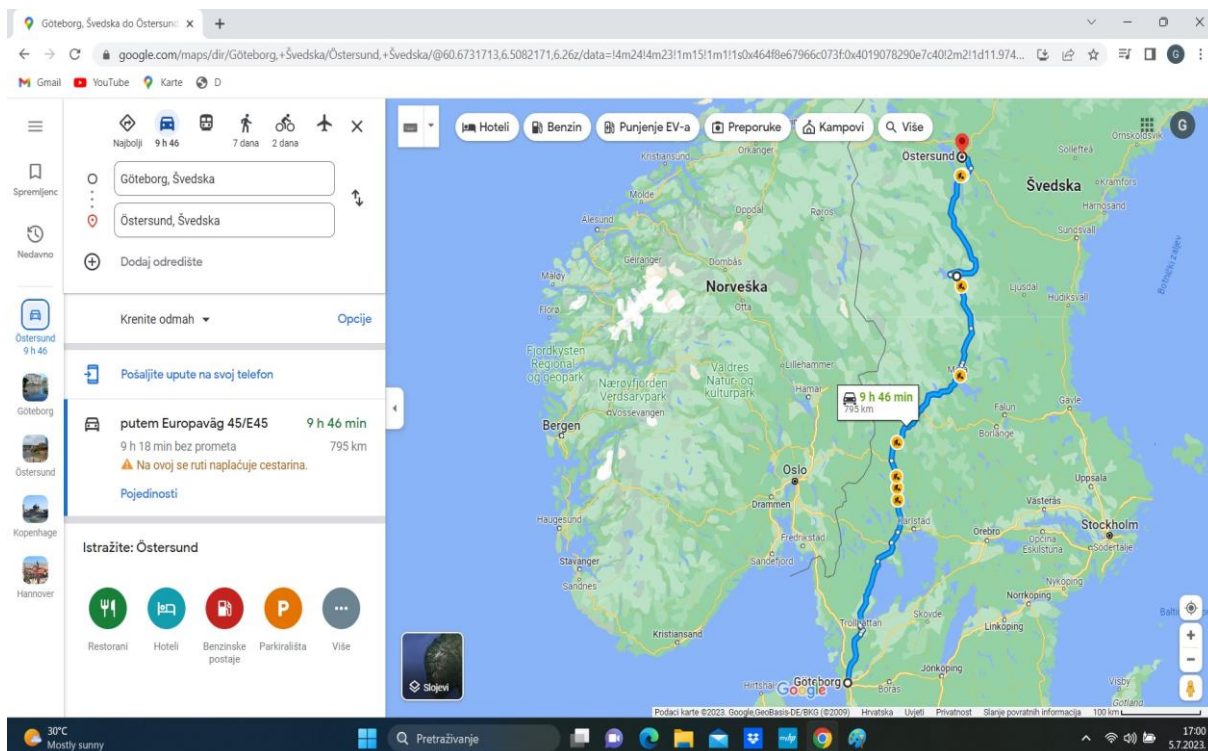

U Goteborgu smo posjetili zatvorenu tržnicu koja nas je oduševila ponudom i izgledom.

Izvršna ponuda svih namirnica, jednostavno Raj za gastronome.

7. Dan - 16. lipnja 2023.g. oko 6.00 h krećemo iz Goteborga za Ostersund .

Nakon gotovo dva sata vožnje sam napravio pauzu u jednom Švedskom selu (Tingshusgatan, Mellerud) kako bi provjerio radi li App **MER Sverige** jer se u sjevernom dijelu Švedske nalazi dobra mreža tih punjača, a Ionity punjača je sve manje. Uredno sam nadopunio nekih 16 kW.

Mjesec dana prije putovanja sam bukirao smještaj i instalirao sve aplikacije koje sam mislio da će mi po putu trebati, a pogotovo App koje su bile namijenjene punjenju BEV-a. Dobra priprema uvelike olakšava putovanje i nepredviđene situacije svodi na minimum.

📍	Tingshusgatan Mellerud
📅	16 lipnja 2023, 08:10
⚡	16,10 kWh
💰	6,20 kr/kWh
🕒	20 min
📄	Total 99,87 kr VAT included 19,97 kr

Sad sam bio siguran da ne moram skrenuti sa rute kako bi se punio na Ionity punjaču u Karstadu, te da mogu osloniti na MER punjače kojih sjeverno ima dovoljno. Sljedeće punjenje je bilo u Malungu.

Prije puta sam instalirao 7-8 App za koje sam potencijalno mislio da mi po ruti mogu pomoći kako za punjenje tako i za parkiranje. Čak sam i ponio produžni kabel od 20 m koji mi je na Nordkappu dobro došao što će se vidjeti iz materijala dolje.

Slijedeće punjenje je bilo u mjestu Sveg. Punjač sam pokrenuo sa aplikacijom za parkiranje „EasyPark“.

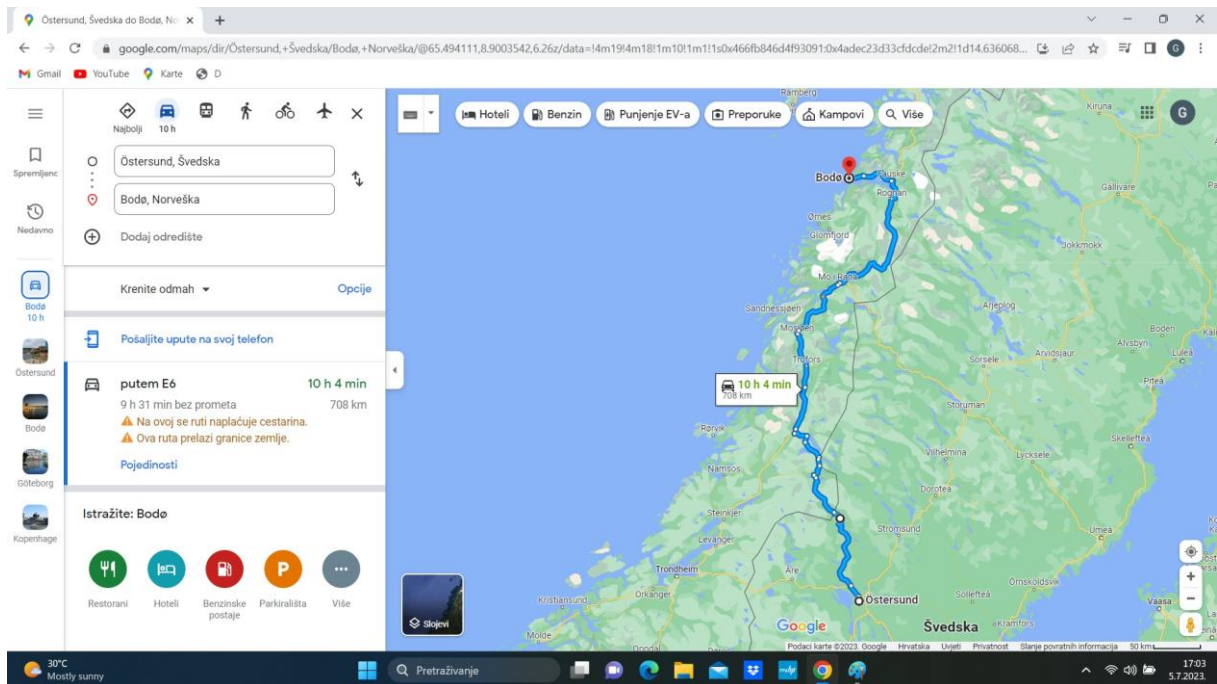
Bilo mi je jasno da rutu tog dana mogu prijeći sa samo jednim punjenjem no iz sigurnosnih razloga, a i zbog činjenice da sam napustio mrežu Ionity punjača odlučio sam da se više puta nadopunjavam. Predvečer smo stigli u Ostersund iako je ubrzo postalo da se večer neće dogoditi, odnosno da se polako približavamo arktičkom krugu gdje u ovo doba godine Sunce ne zalazi. Moram priznati da je neobično ići na počinak dok Vam dnevno svijetlo prodire kroz zastore hotelske sobe. Tijekom noći smo punili naš BMW na AC punjaču na parkingu od Hotela kojeg pokrećete sa „MER Sveden“ App.

Garaža za Lokomotive u Ostersundu sa rotirajućom skretnicom.

Naš BEV nas je ujutro čekao napunjen i putovanje se nastavlja dalje.

8. Dan - 17. lipnja 2023.g. oko 9.00 h krećemo iz Ostersunda (Švedska) za Bodo (Norveška).

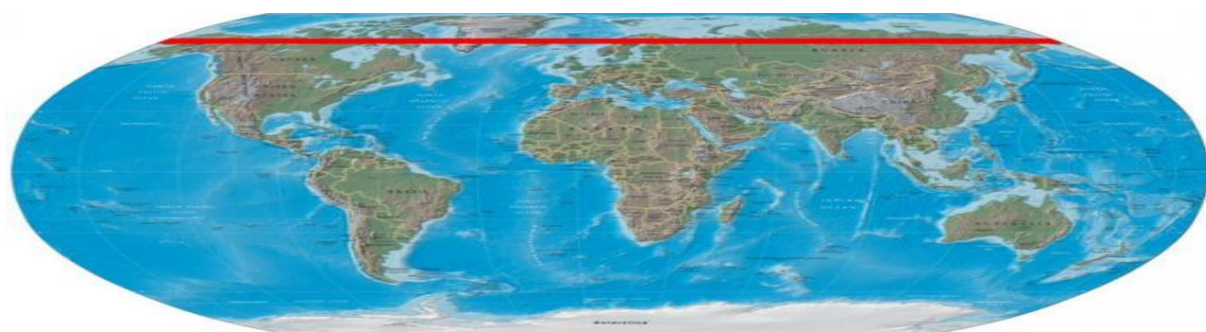
Ovo je bila najkraća ruta na kojoj smo tri puta prešli granicu između Švedske i Norveške i na kojoj su se nalazile vrlo zanimljive i zahtjevne brdovite ceste sa prekrasnim prizorima na šume i jezera. Tu sam snimo jedan od najzanimljivijih Time-warp video uradaka iz vjetrobranske perspektive. Relly ruta ! Ovu rutu sam izabrao jer me je vodila do trenutno najsjevernijeg Ionity aktivnog punjača u Norveškoj. Prvo punjenje je odrađeno na Ionity **Namsskogan**.

Drugo punjenje smo odradili u mjestu Mo i Rana. Punjač sam pokrenuo sa „Circle K Charge“ App.

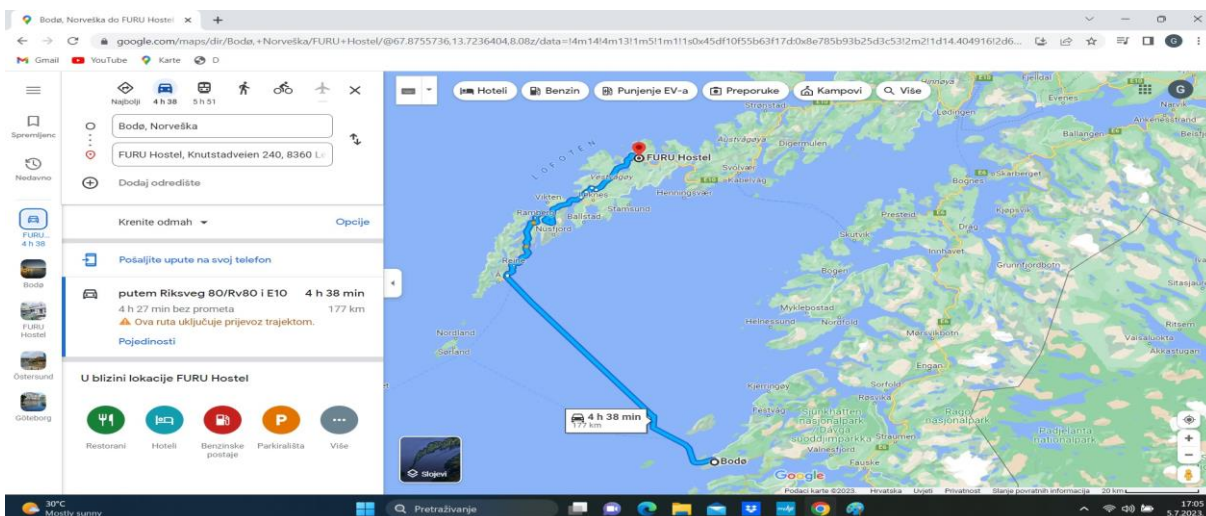

Taj dan smo ušli u Arktički krug odnosno u zonu polarnog dana odnosno polarne noći.

U Bodo smo stigli u 20.00 sati i bili smo prilično iscrpljeni od putovanja koje je tog dana prethodilo. Bilo je zanimljivo šetati gradom u pola-noći dok Vas sa sjevernog horizonta obasjavaju zrake Sunca.

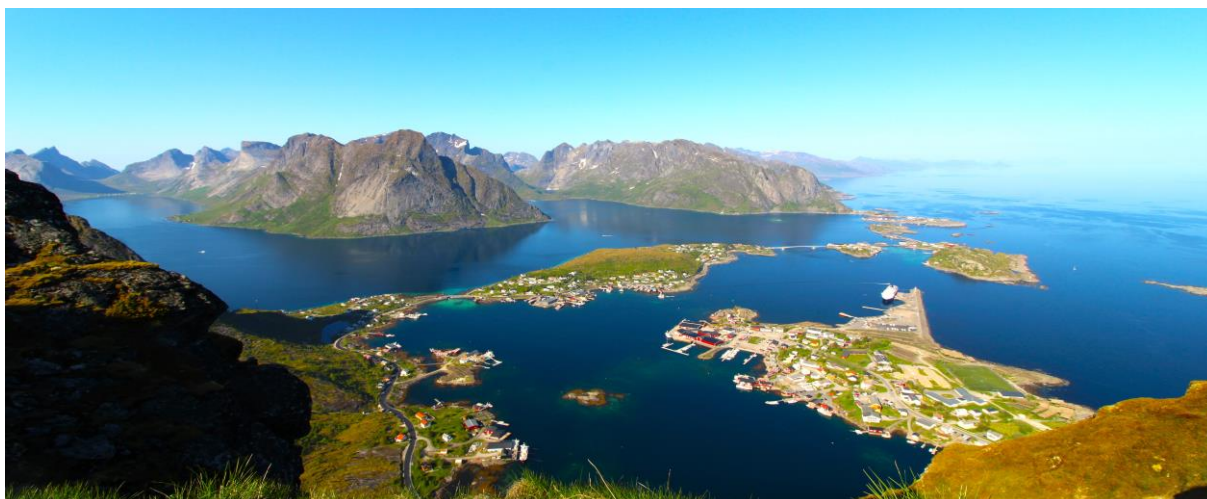
9. Dan - 18. lipnja 2023.g. u 11.00 h kreće trajekt iz Boda za LOFOTE, a smještaj je bio u blizini Leknesa. U Leknesu se nalaze i DC punjači no plan je bio puniti se tek na destinaciji.

Vožnja trajektom je trajala 3 sata i 30 minuta. Cijena trajekta je 100 €ura za vozila na fosilna goriva i 60 € za električna vozila. Putnici ne plaćaju karte no moraju biti prilikom ukrcaja u vozilima. Kartu sam kupio na internetu mjesec dana prije putovanja te tako ostvario prednost pri ukrcaju.

LOFOTI su priča za sebe. Čak ih nazivaju ANOMALIJOM arktičkog kruga zbog temperature kojoj prosjek u siječnju ne pada ispod ništice. Za to su zaslužne određene oceanske struje o čemu ćete zasigurno više toga istražiti na internetu sami. U moru Lofota se nalazi najveći svjetski dubinski greben. Krajolik Lofota je raj za fotografe, planinare i ljubitelje prirode. Sve skupa u kombinaciji polarnog dana pruža nezaboravno iskustvo. Prvi dan smo se popeli na Reinebringen

Neke fotografije jednostavno moram pokazati ovom prilikom.

U kasnim popodnevnim satima smo se smjestili u Drvenu kućicu u kompleksu Hostela FURU. Tu smo platili punjenje preko šuko-utičnice 24 sata 150 NOK (cca 14 €) večerali i uputili se na promatranje Sunca ne sjevernom horizontu otvorenog mora. Sunce nije zalazilo niti doticalo morski horizont.

10. Dan - 19. lipnja 2023.g. bio je rezerviran za nastavak obilaska Lofota. Posjetili smo plažu Gik nedaleko Leknesa, te mjesta Ramberg i Fredvang gdje se isto tako nalaze prekrasne plaže i mostovi.

Na plaži Gik smo se okupali u moru temperature 9 C°. More je beskrajno čisto, a pijesak je kao puder.

Promet preko mostova na Lofotima nerijetko se regulira semaforima jer su mostovi jednotačni.

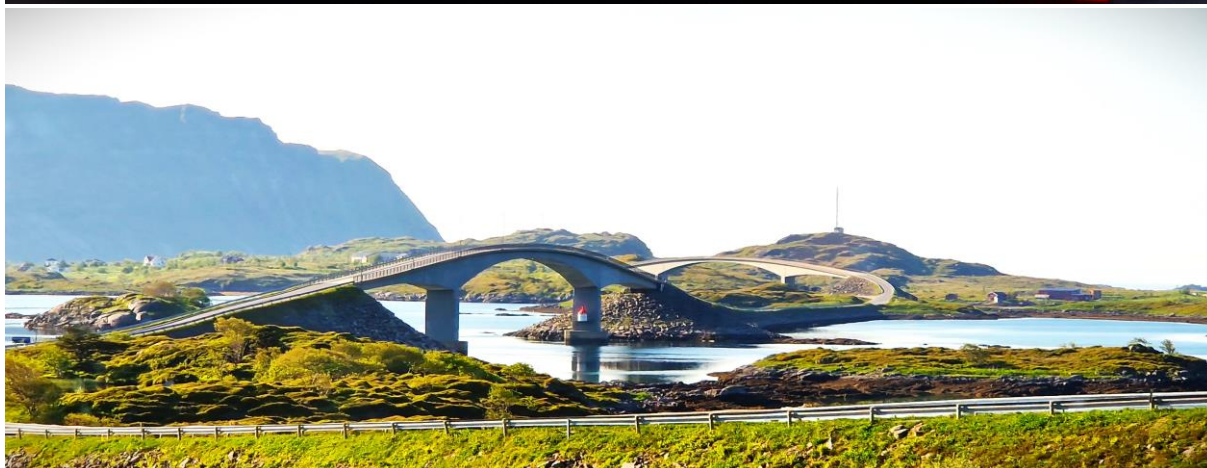
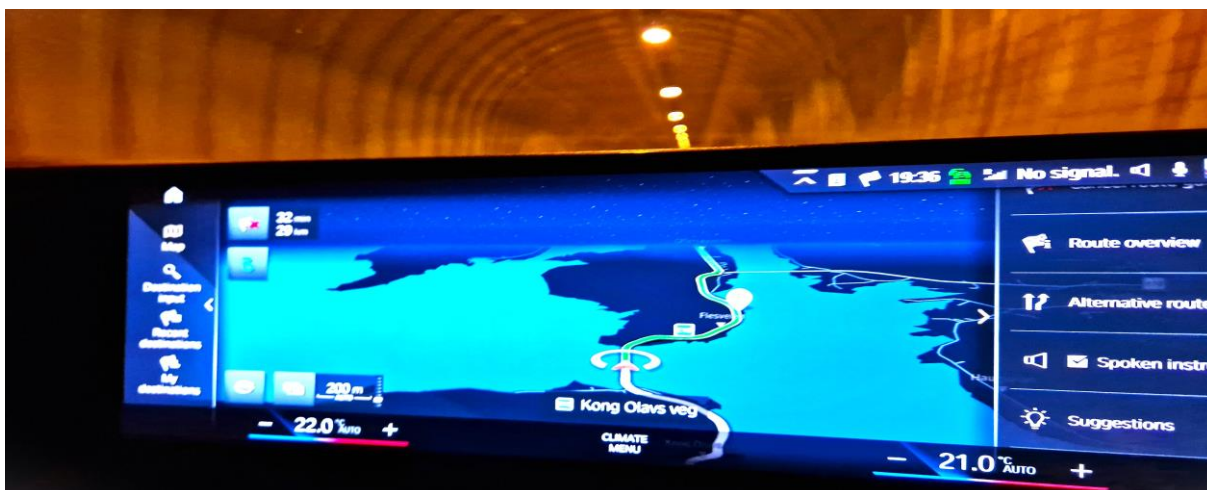
Posjetili smo trgovački centar u Leknesu i tom prilikom nešto nadopunili bateriju na DC punjaču.

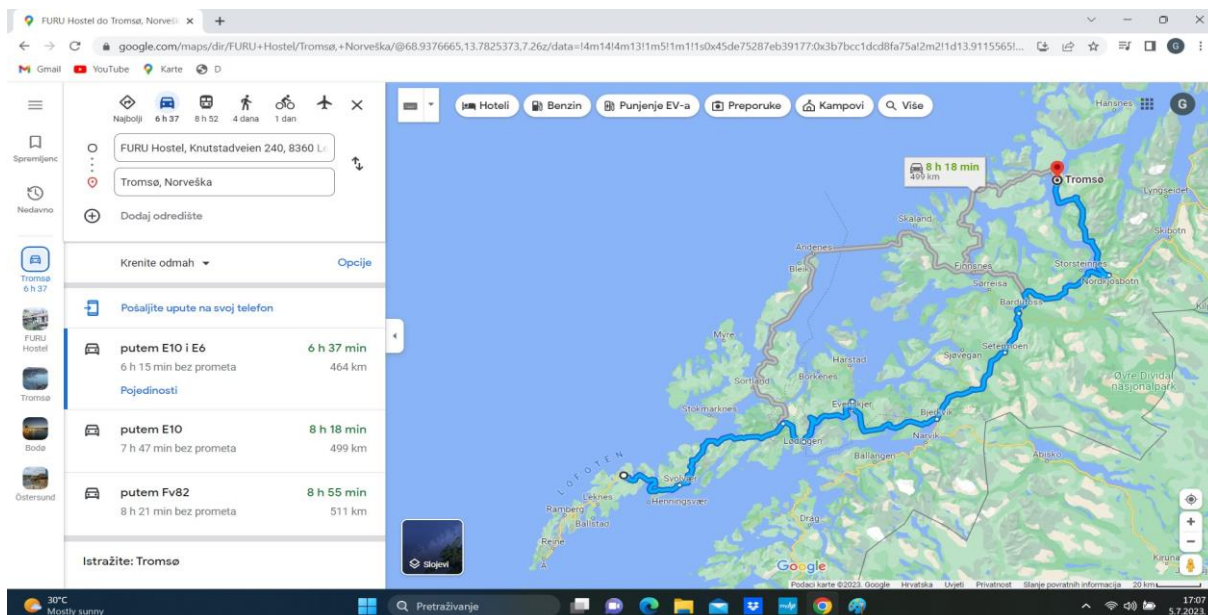
Poslije podne smo posjetili Henningsvear koji je poznat po jednom od najneobičnijih nogometnih igrališta na svijetu. Tu su planinarske staze puno zahtjevnije i kao nagradu nude nezaboravne prizore. Nažalost vrijeme se počelo kvariti pa smo od te avanture odustali. Pala je kiša i vratili smo se u bazu.

Lofoti su u biti skupina otoka međusobno povezani podmorskim tunelima i mostovima.

11. Dan - 20. lipnja 2023.g. bio je rezerviran za putovanje do Tromsa (glavni grad sjeverne Norveške).

Ujutro smo usput posjetili glavni grad Lofota Svolvær. Tu smo se nadopunili.

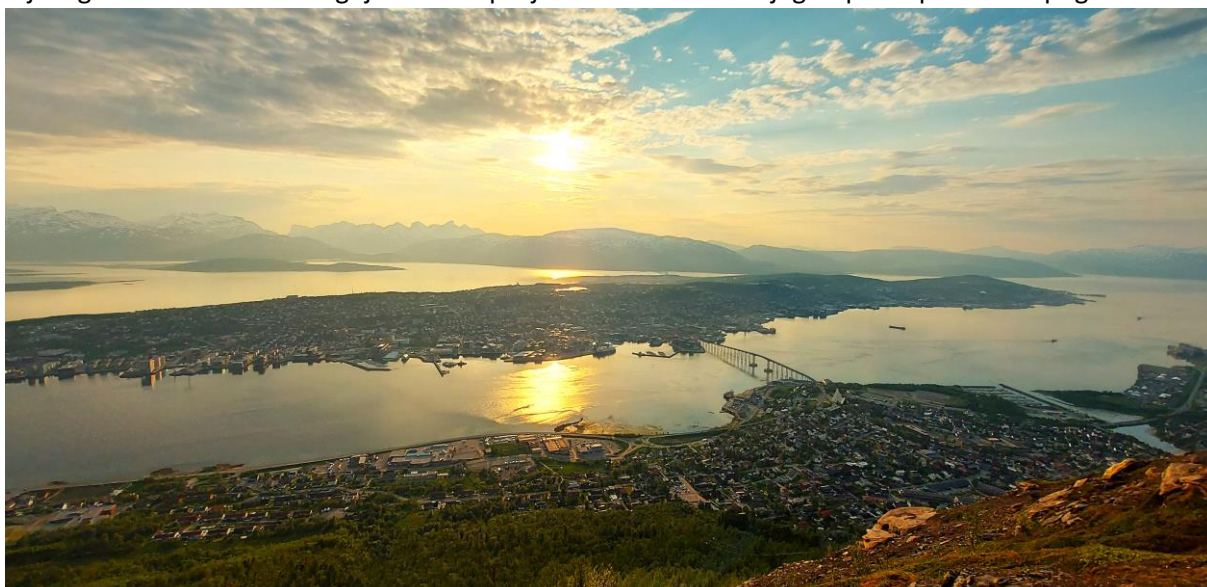
Lofote napuštamo preko posljednjeg mosta koji ih povezuje sa kopnom.

Nadopunjavanje smo odradili u Setermoenu gdje se nalazi najveći vojni garnizon u Norveškoj. Teslini punjači su u Norveškoj otključani i za ne-Tesla vozila, ali aplikacija ne podržava HR broj.

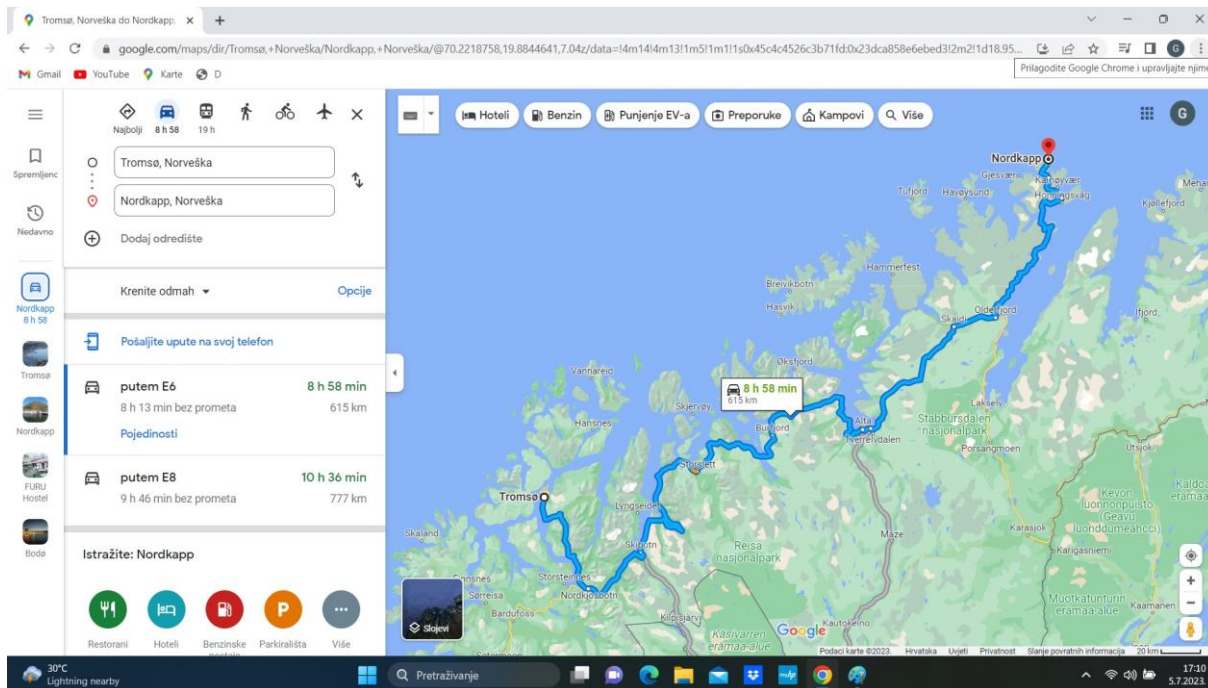

U Tromso stižemo oko 18.00. Sam grad je smješten na istoimenom otoku koji se nalazi u Fjordu i povezan je sa kopnom i ostalim otocima sa dva mosta i jednim podmorskim tunelom. U kopnom dijelu grada se nalazi žičara gdje možete posjetiti vidikovac sa kojeg se pruža prekrasan pogled.

Tromso je sveučilišni grad i tu se nalazi glavni Norveški polarni institut za istraživanje Arktika. U Hotelu smo platili 150 NOK punjenje BEV-a u garaži na AC punjaču 11 kW i ujutro bili puni.

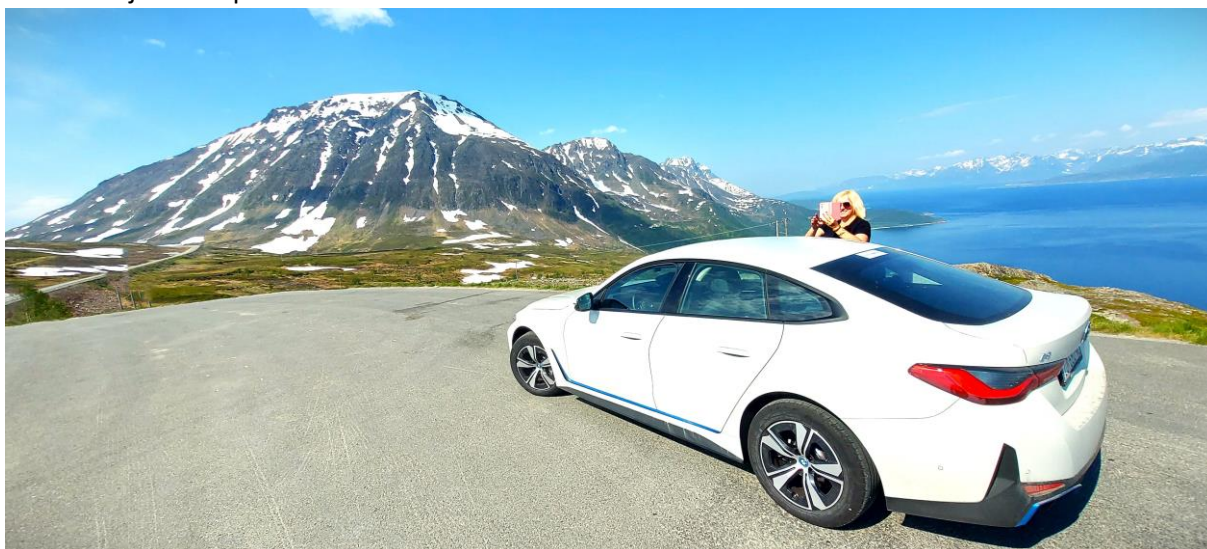
12. Dan - 21. lipnja 2023.g. (prvi dan Ljeta) bio je rezerviran za dolazak na NORDAPP. Krenuli smo ujutro oko 09.00 h. Podsjetit ću da često morate pogledati na sat da bi znali koje je doba dana.

Ta dionica obiluje prirodnim ljepotama tipičnim za Norvešku. Bilo je potrebno jednom se nadopuniti.

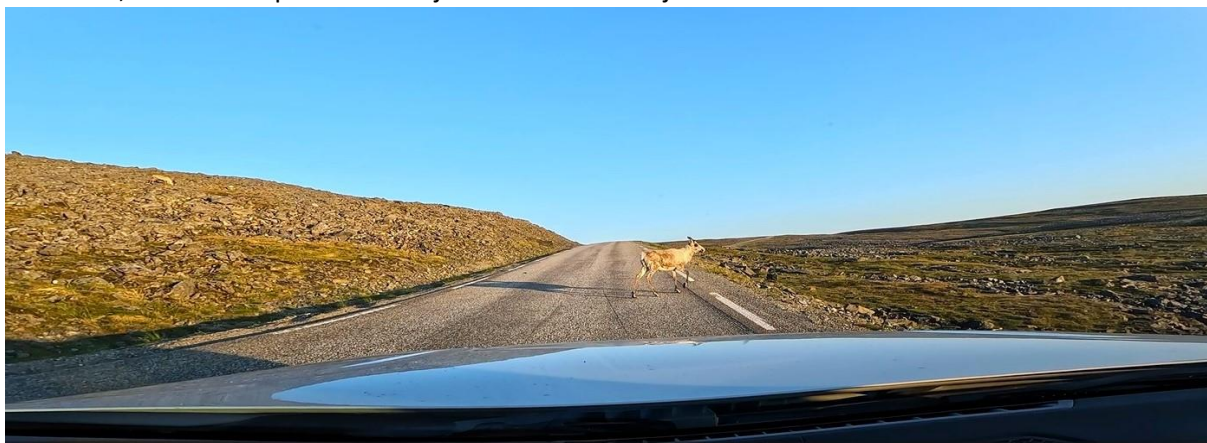
Norveški Fjordovi i planine...

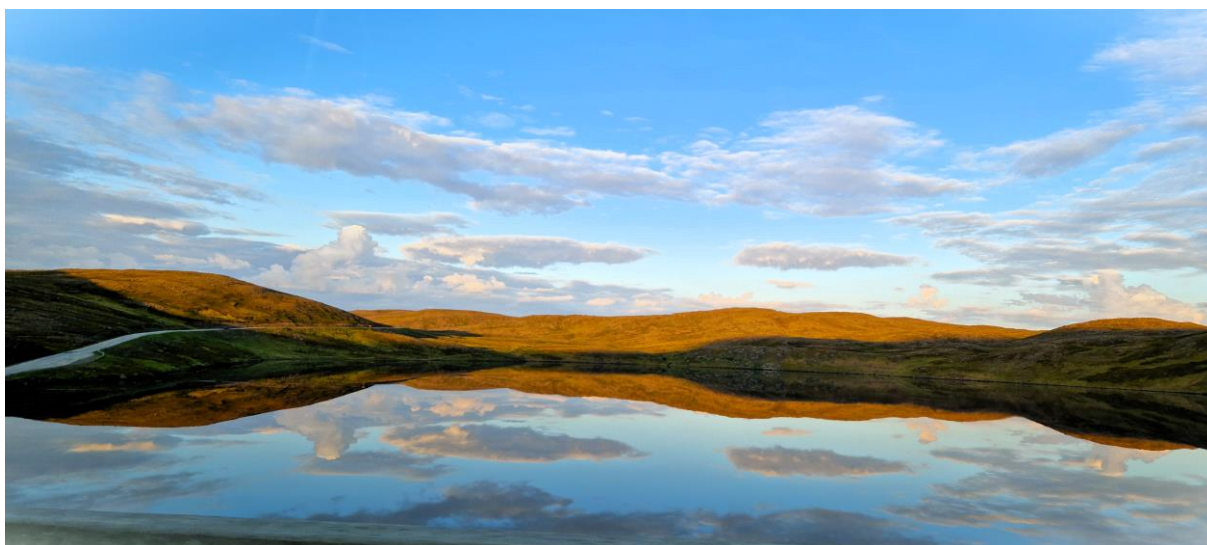
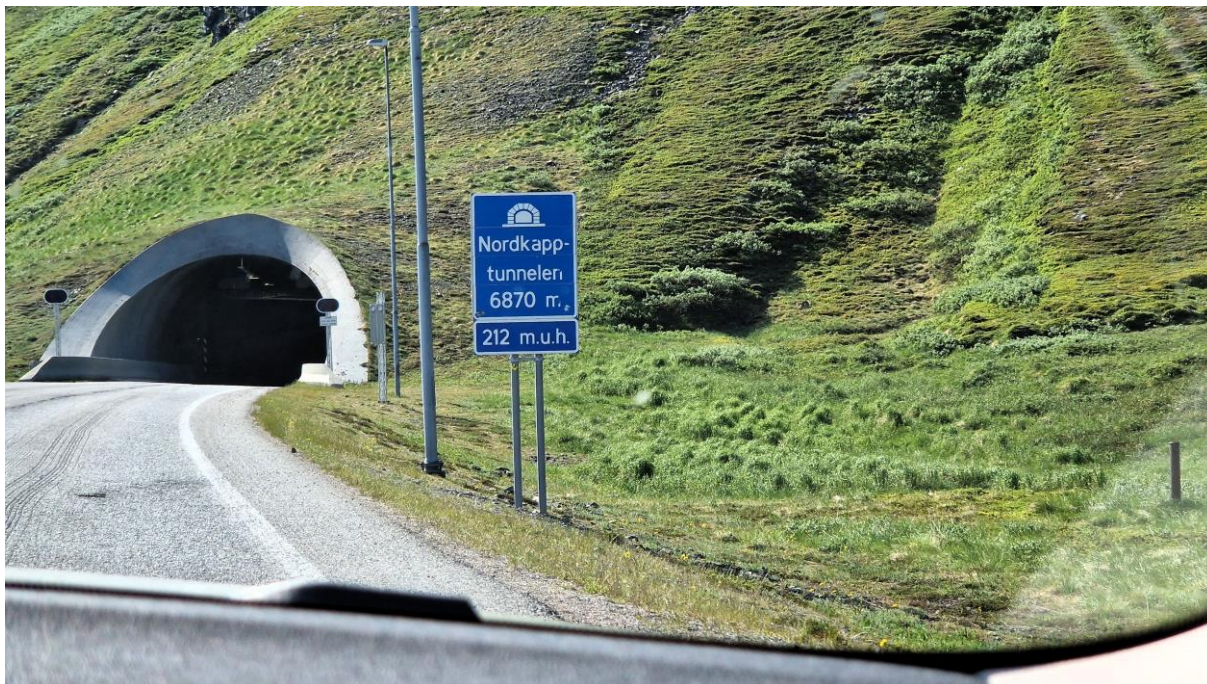
Punili smo se u mjestu Alta na super-brzom punjaču koji sam pokrenuo sa Plugsurfing Rfid karticom. Punjač je instaliran odmah pored salona za Volvo vozila.

Neizostavni stanovnici sjevernog dijela Skandinavije su sobovi sa kojima se na Nordkapp-u često susrećete, te trebate oprezno voziti jer su isto tako nerijetko na cestama.

Nordkap se u stvari nalazi na otoku koji je sa kopnom povezan podmorskim tunelom dužine 6870 m i ukopanog ispod razine mora na dubini od 212 m. Potrebno je biti vrlo oprezan jer tunel koriste svi (pješaci i biciklisti) kako bi stigli na Nordkapp, a rasvjeta u tunelu je prilično skromna. Baš negdje na pola puta i više od dvjesto metara ispod mora-zemlje sam obišao jednog biciklista, dolje je temp. 6 C°

U Skarsvagu (najsjevernije ribarsko mjesto u Svijetu) nas je čekala mobilna kućica uz More i Besplatno punjenje na običnu utičnicu uz pomoć produžnog kabla ! Za doček smo dobili prekrasnu dugu.

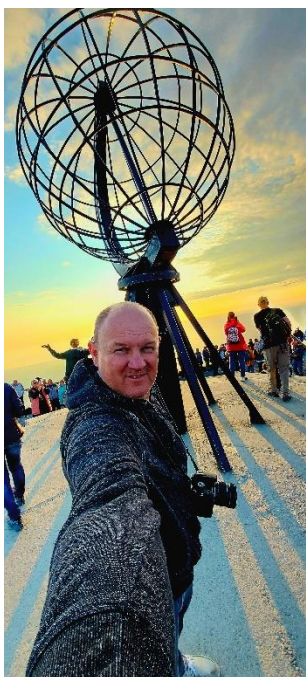

Najveći izazov za putovanje do Nordkapp je kako će Vas vrijeme dočekati kad stignete. Na Nordkappu se najviše padalina dogodi tijekom lipnja, srpnja i kolovoza, a zna se dogoditi da tijekom ljeta bude samo nekoliko sunčanih dana. Nas je dočekala blaga kiša, pa duga i onda prekrasno sunčano vrijeme.

Sve ove fotografije su nastale oko pola noći sa 21. lipnja na 22. lipnja. Polarni dan !
Pogleda sa litice visoke 300 m na samom Nordkappu je prekrasan. Prvi dan je ljeta i ukupna atmosfera koju dijelite sa stotinama posjetitelja u neobičnoj tišini je jedinstvena. Svi su dobre volje.

Cijene dizela i benzina su na Nordkapp-u, 21 NOK za Dizel i 23 NOK za benzin, a ja punim besplatno !

13. Dan - 22. lipnja 2023.g. na Nordkappu nam je bilo još ljepše vrijeme. Kristalno vedro.

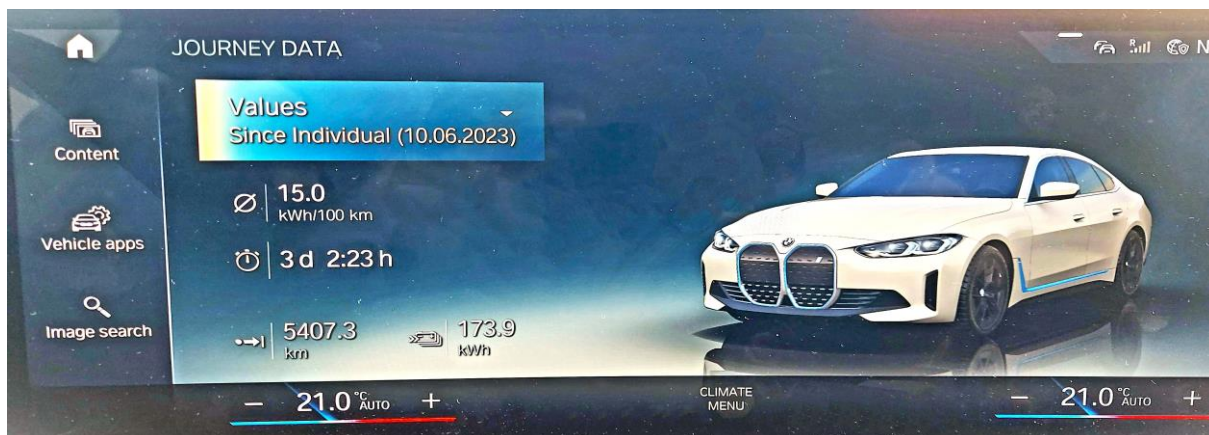

Sobovi su ovdje posvuda. Ovo je njihov dom, a mi se u njihovom prisustvu osjećamo kao gosti.

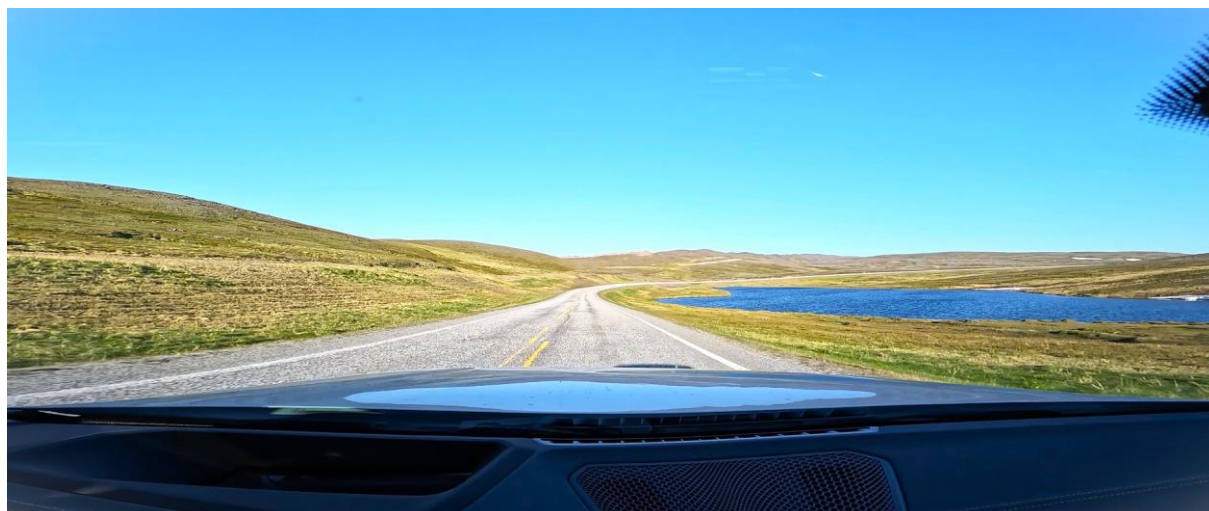

Došli smo se oprostiti sa Nordkappom jer sutra krećemo za Finsku – Laponiju dom Djeda Božićnjaka.

Statistika putovanja do Nordkappa: potrošnja 15 kW/100 km, distanca 5407 km, vrijeme vožnje 74 h.

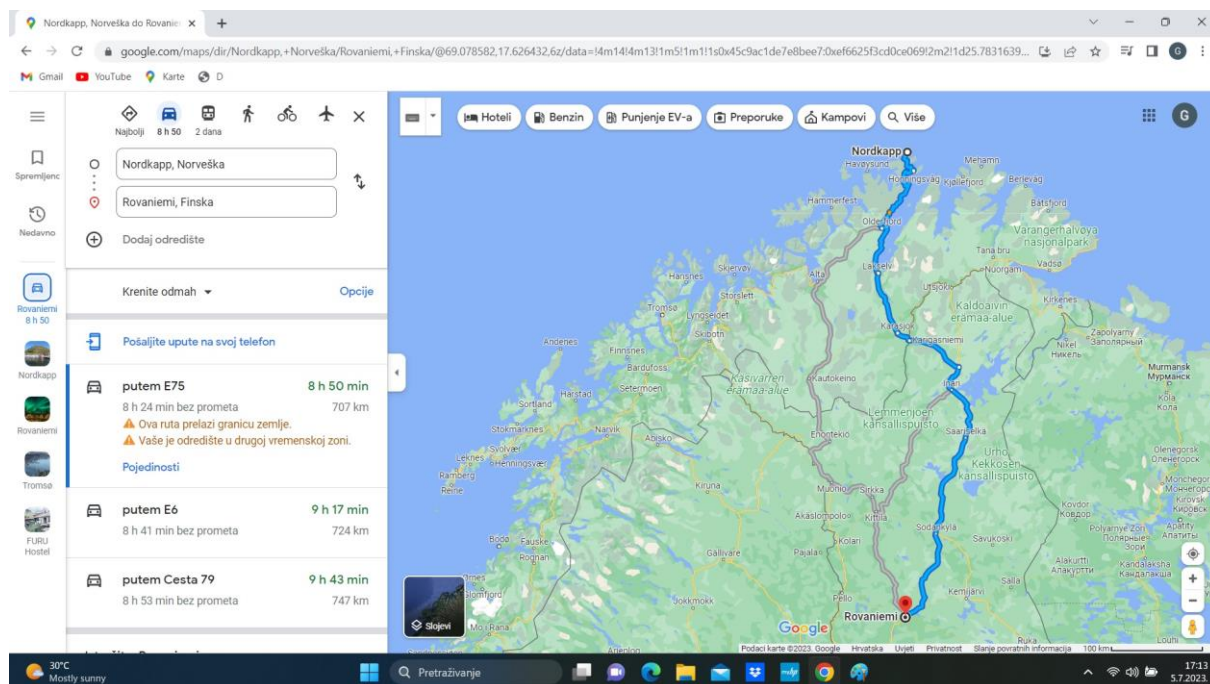

Ovako to izgleda na navigaciji vozila.

14. Dan - 23. lipnja 2023.g. je na neki način bila prekretnica jer smo na neki način krenuli kući. U 9.00 ujutro smo krenuli prema Finskoj – Laponiji (domu Djeda Božičnjaka).

Prvo punjenje je bilo u Karasjoku. Nisam mogao sa Hrvatskim brojem mobitela instalirati App za punjač (Ishavsveien) no moja rođaka koja živi u Švedskoj je to učinila bez problema pa smo se i punili.

Drugo punjenje je bilo u Saariselka. Punjač pokrenuo sa Plugsurfing Rfid Karticom.

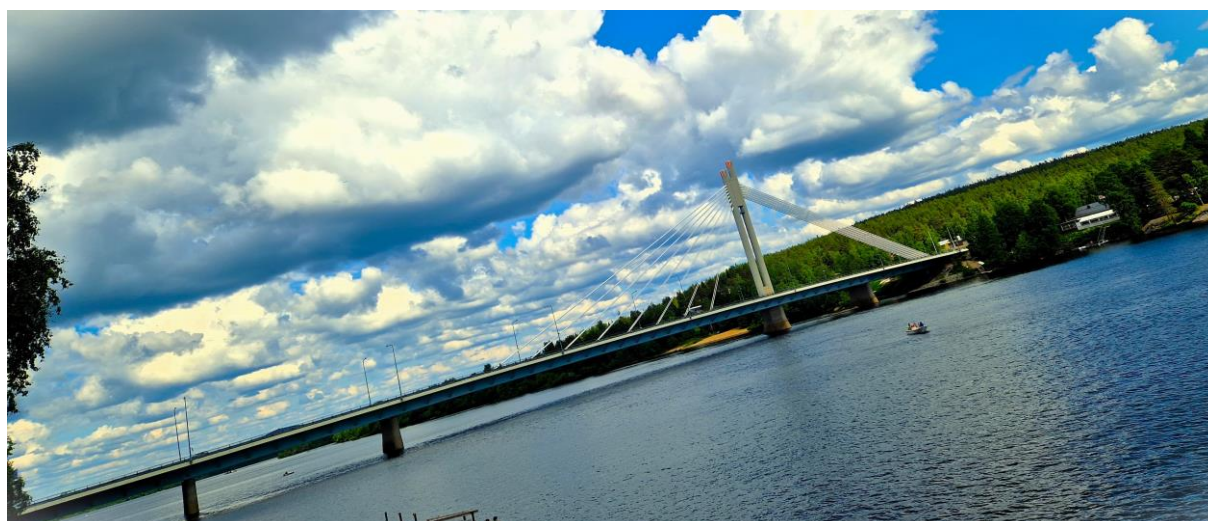
U Finskoj ima gotovo 190.000 jezera većih od 500 m² i 180.000 otoka te velika šumska prostranstva.

U Rovaniemi stigli u 21.00 h. Na ovoj dionici sam saznao da se Finska nalazi u drugoj vremenskoj zoni odnosno da je u Finskoj uvijek sat više. Udobno smo se smjestili u Resort (Lapland Hotels). Plan je bio provesti sljedeći dan u Rovaniemiu i malo se odmoriti za povratak kući. Punjenje odrađeno preko stupića sa utičnicama. Nisam nikoga ništa pitao niti mi je itko prigovorio. Bilo mi uz moj apartman.

15. Dan - 24. lipnja 2023.g. smo proveli u Rovaniemiu. Taj dan se tu slavio Midsummer (tradicionalna skandinavska proslava najduljeg dana u godini). Posjetili smo dom „Santa Claus-a“ i upoznali grad.

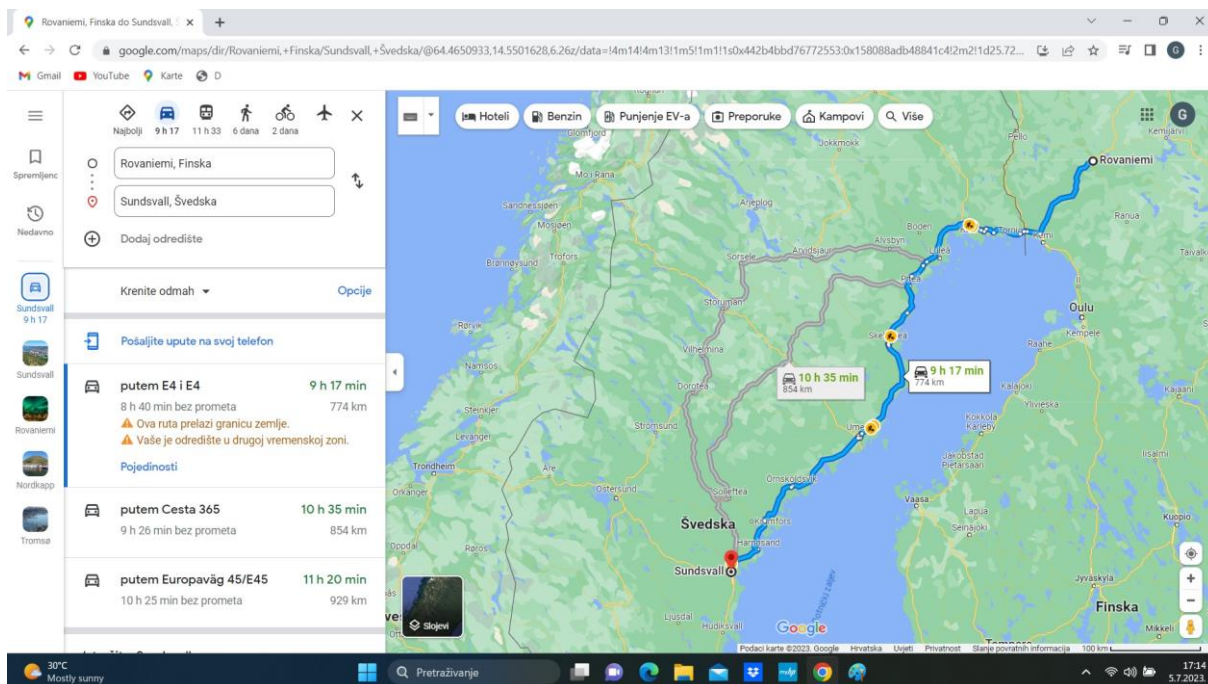

Taj dan sam više iz znatiželje isprobao lokalnu DC Punionicu i App (K-Lataus) 1 kW po 0,33 centa.

Rovaniemi je simpatičan i miran grad, ali mislim da se glavni turizam tu događa u zimskom periodu. Finska mi se u Skandinaviji po cijenama učinila najpristupačnija. Sve je mirno i nigdje nema gužve. Hrvatske pločice su u gotovo cijelom sjeveru Skandinavije bila enigma i mnogi su me pitali za značenje HR oznake. BEV vozila su sveprisutna i punionice su uvijek dostupne. Nigdje nisam čekao na punjenje. Gotovo cijelim putem punjenje vozila nismo osjetili niti nam je na bilo koji način predstavljalo problem. Baterija u BMW-u je rijetko kada bila ispod 40 % jer sam ipak po prvi put posjećivao neke punionice pa sam morao imati alternativno rješenje u slučaju da punjenje bude bezuspješno.

16. Dan - 25. lipnja 2023.g. smo se uputili do Sundsvall-a.

Na toj ruti se ponovno ulazimo u mrežu Ionity punjača odnosno u zonu komfora što se punjenja tiče. Prvo punjenje odrađujemo u mjestu Tore (Švedska). Tesla i Ionity nerijetko dijele istu lokaciju.

Drugo punjenje smo odradili u mjestu Docksta. Friško otvorena Ionity punionica.

U Sundsvall stižemo oko 19.00 h. Na parkingu hotela se nalaze MER Sweden AC punjači koji će nam osigurati da ujutro startamo puni. Punjač startao preko App, otišli na večeru i počinak. Te noći smo zadnji put spavali uz svjetlost polarnog dana. Sundsvall je poznat po drvnoj industriji. Grad izgrađen od drveta je u povijesti četiri puta izgorio, pa su ga nakon zadnjeg velikog požara u cijelosti obnovili, ali ovaj put su sve građevine izgradili od Kamena i od tada globalnog gradskog požara više nije bilo. Zbog toga ga još zovu i „Kameni Grad“.

Preko sustava **Epass24** se u cijeloj Skandinaviji plaća cestarina, tunelarina i mostarina putem kamera. Morate se registrirati na sustav **Epass24** i unijeti podatke o svom vozilu i sredstvima plaćanja.

Moj račun

Uredite postavke

Vozila

Kreditna kartica

Fakture/putovanja

[Odjavite se →](#)

lipnja 2023

CESTARINE U NORVEŠKOJ

Datum dostavnice	2023-07-18	
Razdoblje	01.06.2023 - 30.06.2023	
Ukupni iznos	252,00 NOK	
Plaćeni iznos	0,00 NOK	
Izvanredna ravnoteža	252,00 NOK	
Specifikacija		
ZD680NL	10	252,00 NOK

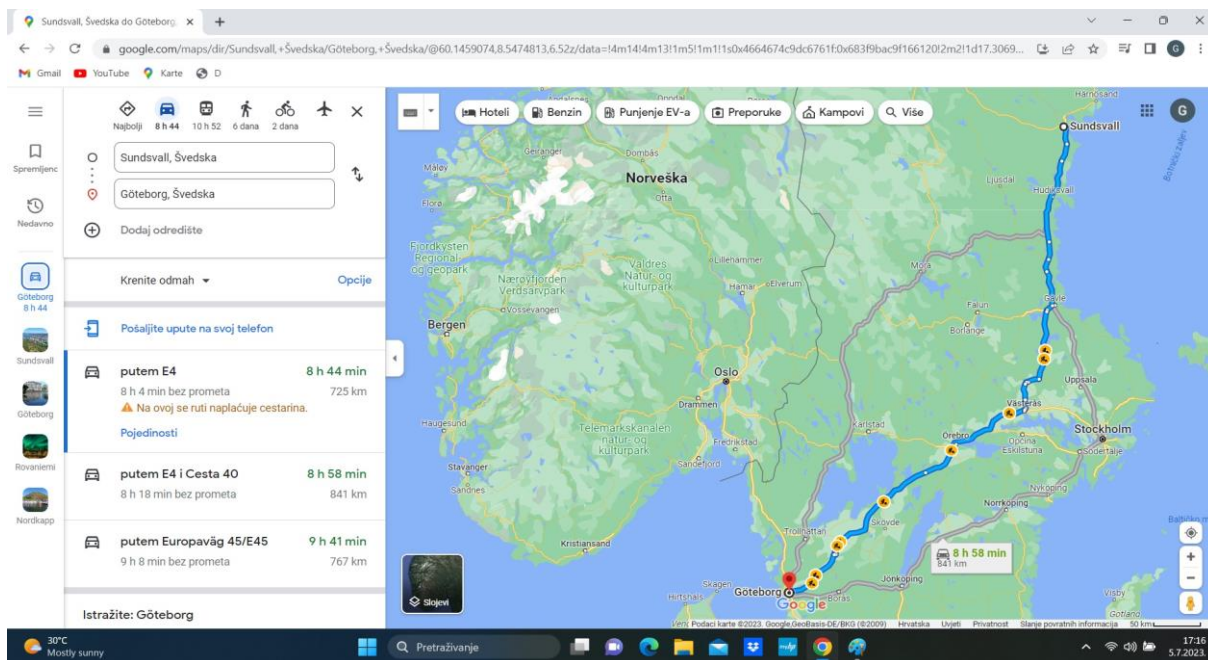
Reference number 5902963106
Vehicle ZD680NL
Print date 18.07.2023
Due date 18.07.2023
Total amount 252,00 NOK

Total amount 22,42 EUR

Pay online
Secure online payment at www.epass24.com

Customer support
Opening: Mon-Fri 09:00-17:00
Phone: +46 (0)8 44 68 00 00
Email: en@epass24.com

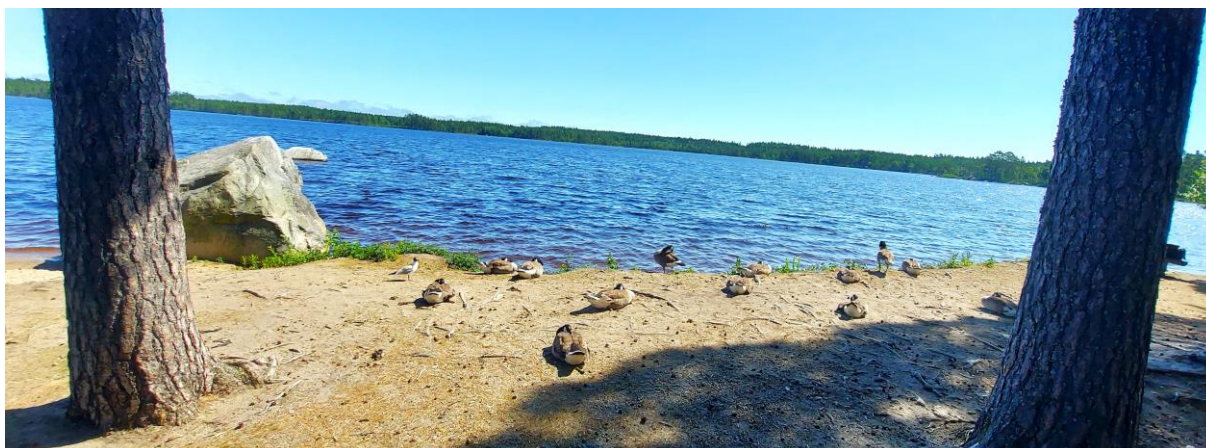
17. Dan - 26. lipnja 2023.g. ruta je glasila Sundsvall – Geteborg.

Plan je bio jednom puniti na Ionity punjaču i to smo obavili u Örebro-u. Ručali smo u gradu Vasteras

Kad se kao vozač BEV-a nalazite u mreži pouzdanih punjača onda vaše pauze više nisu nužno vezane za punjenje već se zaustavljate iz poznatih uobičajenih potreba, a na punjač idete opušteno planski. Napravili smo još jednu pauzu uz jezero u mjestu Tonnebro i upoznali prilično pitome divlje guske.

Mi smo se tu večer vratili u Goteborg, a isto večer je **Bruce Springsteen** imao koncert na stadionu. Da smo tu informaciju imali ranije mogli smo kružno putovanje kroz Skandinaviju malo požuriti i začiniti tim koncertom. Kako mi to često znamo reći: „Drugom prilikom ili drugi put“ Ovo spominjem samo da nas podsjetim da ukoliko možemo putujemo jer ćemo iz ovoga ili onoga razloga puno toga odgoditi. Za rođaku je ovdje putovanje završilo, a meni i supruzi je preostalo još nešto više od 2000 km.

18. Dan - 27. lipnja 2023.g. je bio namijenjen da se malo odmorimo u Goteborgu. BEV je u istoj onoj javnog garaži priključen na AC punjač kako bi sutra bio spreman za najzahtjevniju rutu.

19. Dan – 28. lipnja 2023.g. Plan je bio ujutro u 04.15 h trajektom iz Goteborga doći do Frederikshavn-a u Danskoj i onda po gasu sve dok nas elektroni nose...nismo imali bukiran smještaj. Ranom zorom se preko specijalne rampe bočno ukrcavamo na Trajekt kompanije „StenaLine“. U trajektu je lift od 10 katova-paluba. Cijena 90 € kupljena u lastminute opciji, inače je skuplje.

U Frederikshavn stižemo u 07.30 h i hvatamo se gasa jer je plan bio da taj dan prevalimo maksimalnu dionicu. Prvo punjenje odrađujemo u Danskoj na Ionity **Aabenraa**.

U Hamburgu autocesta prolazi kroz tunel ispod rijeke Elbe.

Drugo punjenje smo odradili u Njemačkoj na Ionity **Lüneburger Heide West**.

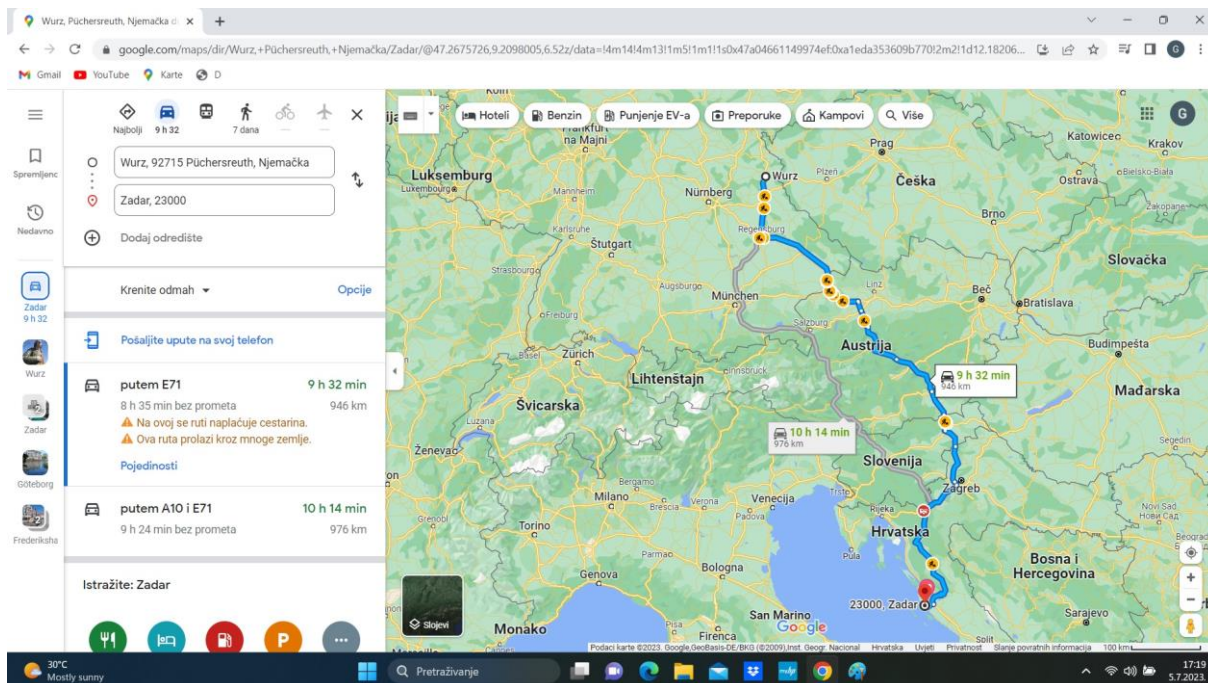

Treće punjenje smo odradili u Njemačkoj na već od prije poznatom punjaču Ionity **Nempitz**.

Za vrijeme pauze smo obavili toalet, nešto brzinski pojeli i bukirali noćenje u mjestu **Wurc**. Za neki 2 sata smo prilično umorni sretno stigli do Wurza-a. Taj dan smo prešli 1120 km BEV-om + rano ustajanje i vožnja trajektom. Sve to dodatno su začiniili radovi i gužve na cesti, te regulacija prometa. Sam BMW se kao i do tada odlično ponašao na cesti. Ambijent u vozilu je odličan (klimatizacija odlično radi). Punjenja su bila brza i učinkovita i nije bilo nikakvih problema. Jednom sam falio punjač u App Ionity jer nisam dovoljno povećao mapu, a na toj lokaciji se Ionity punjači nalaze sa obje strane Autoceste, pa je meni prst pogodio istočno umjesto zapadno odmorište što sam ubrzo shvatio i odabrao pravi punjač. Dolaskom na punjač ne brzajte sa aktivnostima već na miru odradite potrebno.

20. Dan – 29. lipnja 2023.g. Plan je bio doći kući u Zadar.

Naspavani i svježiji smo ujutro svratili u lokalnu Pekaricu na tople kroasane i pивske perece kratko obišli pažnje vrijednu Islandsku ergelu Konja. Svega i svačega po putu vidite, a da to niste ni planirali.

Würzburg je miran, uredan i čist. Primjer svim malim lokalnim zajednicama. Ne možete to ne primijetiti. Polako smo krenuli put do Hrvatske odnosno put Zadra željni doma „slatkog doma“.

Prvo punjenje smo odradili na već poznatom punjaču IONITY Wernberg-Köblitz.

U blizini sam posjetio Conrad trgovinu i jednu zanimljivu modernu punionicu za BEV-a.

Drugo punjenje smo odradili na zapadnom Ionity punjaču kod Passau-a.

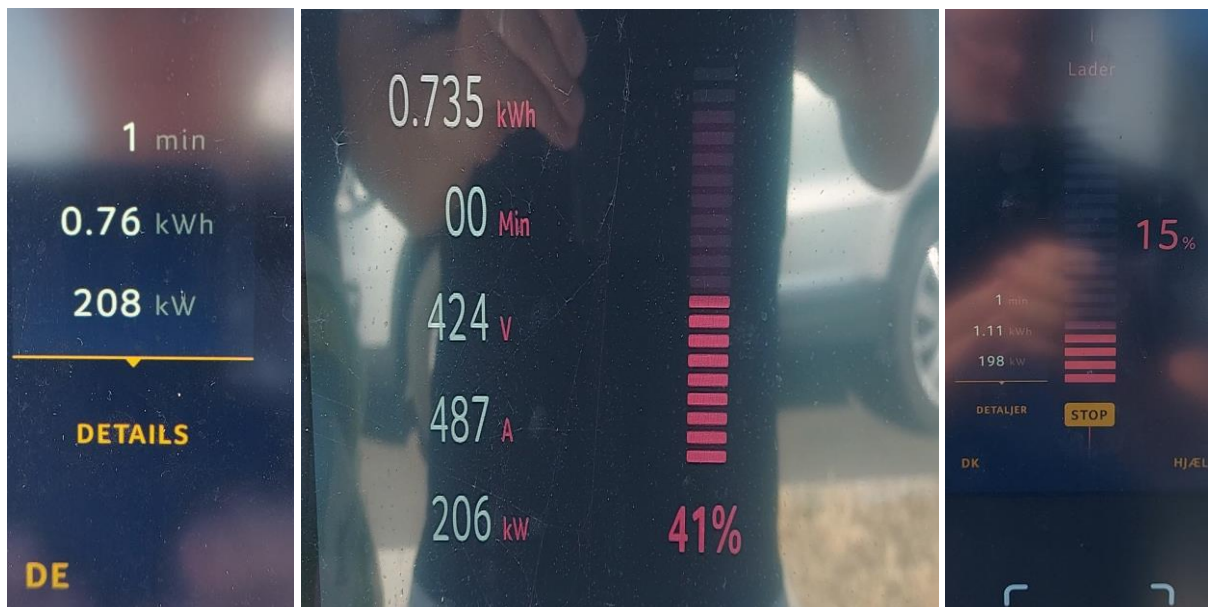
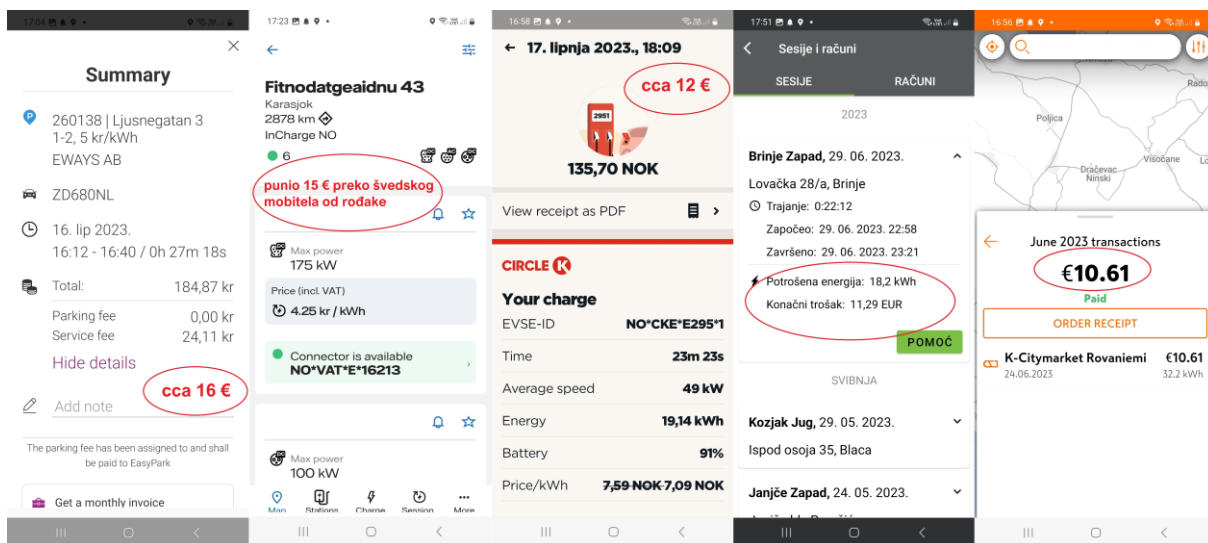
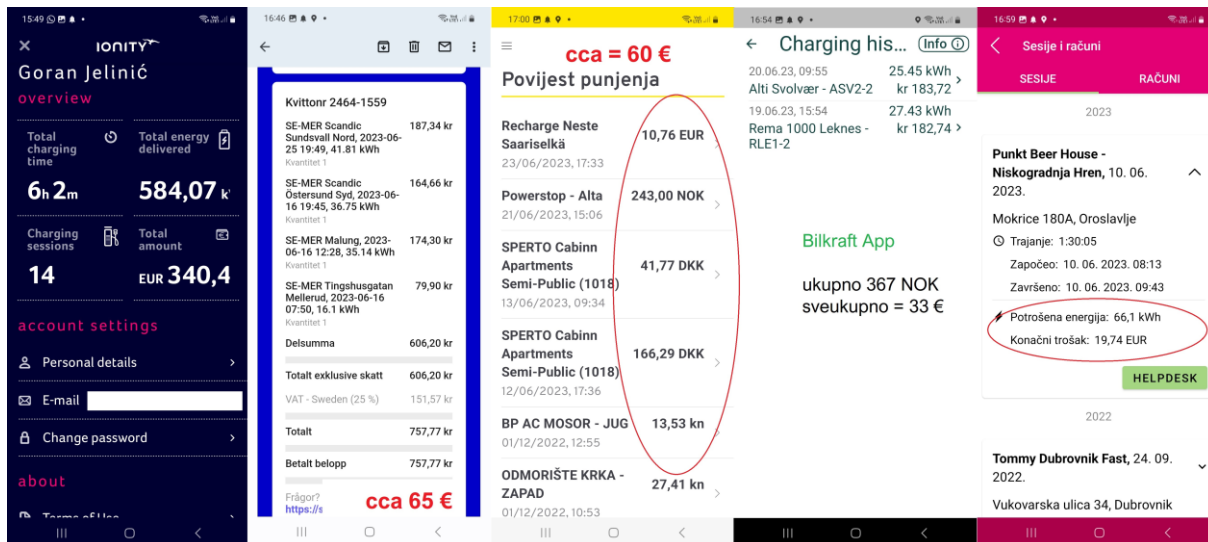

Znali smo da će sljedeće punjenje biti na domaćem terenu odnosno u Hrvatskoj. Po putu smo još punili u Zagrebu i nešto kratko se dopunili na Eleni Brinje. Kući smo došli 30.06.2023.g. nešto iza pola noći. Statistika cijelog putovanja je prikazana na slici dolje:

Od 20 dana 14 dana sam proveo putujući od jutra do kasno popodne ili predvečer. 6 dana sam imao pauzu i tu pauzu sam koristio za obilazak nekih gore spomenutih lokacija. Često smo kasno popodne ili navečer obilazili destinaciju u kojoj smo boravili ili odsjeli tako da za spavanje nismo trošili više od 7 sati dnevno (nedovoljno za potreban angažman oko putovanja i razgledavanja) Bilo je i problema sa dnevnim svjetlom koje je isto tako na neki način tjeralo san sa očiju. Sve u svemu zabavno i naporno.

Kad sad promislim da sam od 20 dana 5 dana i osam sati proveo u vozilo odnosno 128 sati i 17 minuta dođe mi da se zapitam tko je to odvezio. Svo vrijeme sam vozio sam i da, znalo je biti naporno, a i suputnicima je nerijetko bilo svakako. Za ovakav put u ovoliko dana morate biti naoružani strpljenjem i disciplinom. Na ovom putovanju gotovo nikad nije bilo dosadno no dugotrajna vožnja zna biti naporna i umorna. Samo punjenje BMW-a po putu je prošlo bez problema i dobro je što tome nemam što posebno reći. Isto tako bi prošli i da smo putovali sa ICE vozilom. BMW je položio sve ispite pokazao se kao vrlo udoban i pouzdan automobil dalekog doseg. Nakon ovoga bi se na Nordkapp usudio ići sa svakim BEV-om prosječnog dometa 300 km. Bitno je reći da nakon ovakvog putovanja nema potrebe da idete na servis jer je prvi planirani tek za 18 mjeseci. Trošak putovanja što se električne energije tiče je oko 620 eura što je razvidno iz slika dalje.

Brzine punjenja su bile očekivane što je putovanje činilo jednostavnim i praktičnim. BEV sa ovakvim performansama bi trebao zadovoljiti i najzahtjevnije vozače odnosno vlasnike vozila. Gotovo sam siguran da će se autoindustrija fokusirati na proizvodnju BEV vozila visoke klase dosega 400-500 km, srednje klase 300-400 km i gradskih vozila 200-300 km. Brzina punjenja od AC 11-22 kW i DC 100-200 kW je sasvim dovoljna. Razvoj baterija će svemu tome samo ići u prilog kao i modernizacija i razvoj mreže za punjenje. Nadajmo se uskoro većoj ponudi BEV-a u klasi gradskog automobila.

BMW i4 eDrive 40 je na ovom putovanju prosječno trošio 15,2 Kw na 100 km. Potrošio je 620 € energije što govori da je na 100 km trošio 6,2 €. Motor BMW-a je putem regeneracije baterije proizveo 303 kW. Pri gore prikazanoj potrošnji od 15-tak kW tom energijom možete preći 2000 km. Možemo zaključiti da je petina ili 20% potrebne energije za ovo putovanje regenerirano prilikom kočenja odnosno prilikom vožnje nizbrdo. Da nije bilo regeneracije ovo putovanje bi ostavilo vidljiv trag na sustavu za kočenje odnosno na pločicama i diskovima pa bi trošak izmjene tih dijelova ranije došao na red. Cijelo vrijeme sam vozio potpuno normalno i ni u jednom trenutku nisam razmišljao o nekoj ekonomičnosti. Želio sam u konačnici doći do što realnijih podataka o vožnji i trošku.

Među vlasnicima BEV-a ima entuzijasta koji se gotovo cijelo vrijeme voze besplatno, pa čak i na dalje destinacije proučavaju rute i punjače koji im isto tako omogućavaju da se voze besplatno. Svi se mi tu i tamo ponekad počastimo besplatnim punjačem i redovito koristimo punjenje kod kuće.

Prije kupnje BEV-a sam u glavi imao desetke pitanja, a iz perspektive današnjeg iskustva sve mi je jasno. Odluka o nabavi BEV vozila zahtijeva od Vas da izađete iz zone komfora odnosno tjera Vas da mijenjate svoje vozačke navike, a poslije Vam preostaje samo da uživajte u benefitima. Ovo moje putovanje do Nordkappa demantira bilo kakvu sumnju u praktičnost i ekonomičnost BEV-a. No trebamo imati na umu da svatko ima pravo na izbor i da svačiji izbor treba poštovati. Ja sam možda samo imao sreće jer sam se među prvima usudio vjerovati da su BEV vozila ekonomična, jednostavnija za održavanje i da ih se uz poticaje može povoljno nabaviti. U međuvremenu sam se uvjerio da se uz komercijalne punjače bez problema pune na običnu utičnicu i da je trošak vožnje tada simboličan. U međuvremenu sam sa BEV-om otišao od Zadra do Nordkappa i vratio se kući bez ikakvih problema. Ova reportaža bi u prvom planu trebala secirati iskustvo puta do Nordkappa i natrag sa Baterijskim vozilom, a ta tema je pomalo pala u drugi plan jer se putovanje BEV-om pokazalo sasvim praktično odnosno normalno, a normalne stvari nisu baš tako zanimljive. Nadam se da su Vam informacije o destinacijama privukle pažnju i da je sve skupa opravdalo vrijeme koje ste uložili čitajući ovo štivo.

Za kraj ću postaviti još nekoliko fotografija koje bi vam mogle biti zanimljive.

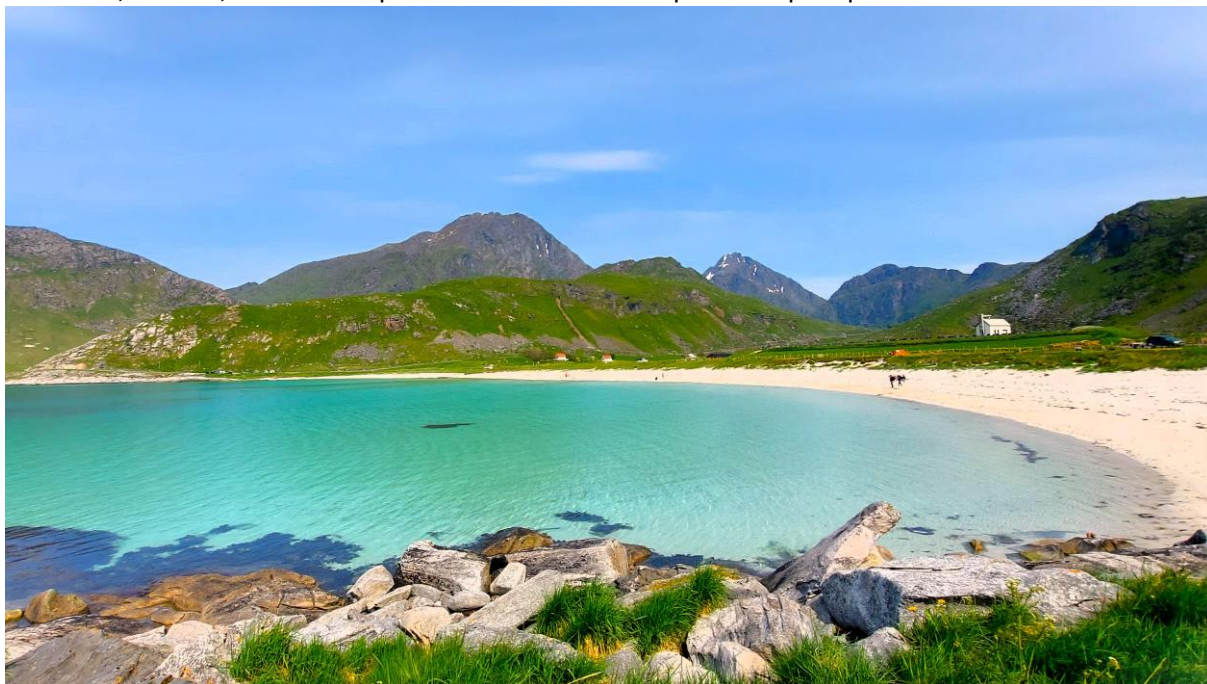
Vjetropark Njemačka

Predivni prizori Finskih jezera.

Plaža Gik , Leknes , Lofoti – temperatura mora 9 C° - okupao se te pokupio to iskustvo.

U Njemačkoj su porcije obilate i ukusne, a cijene primjerene, salata i mix mesa sa krumpirićima 24 €

Hotel Cabim Metro Kopenhagen. 708 soba i 1555 kreveta i u garaži ima 28 AC punjača 11 kW

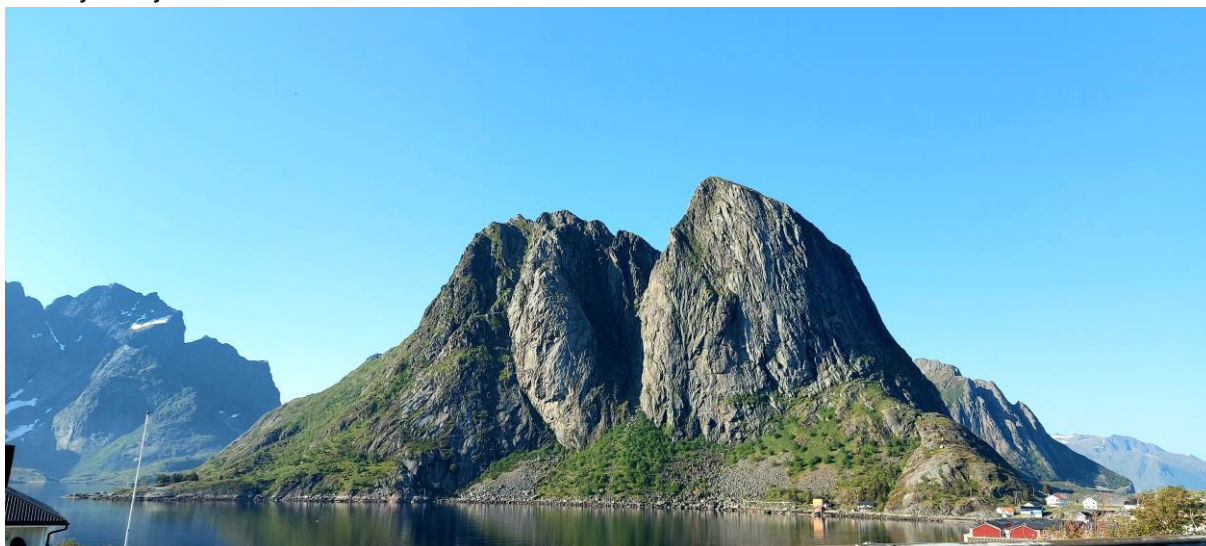
Novi most u Goteborgu koji povezuje Goteborg sa zapadnim dijelom grada odnosno Hisingen-om. Most ima horizontalnu sekciju koja se u slučaju prolaza broda vertikalno diže i spušta. Most ima dvije pješačke staze, četiri biciklističke staze, dvije tramvajske pruge i četiri cestovna traka.

Muzej Volvo u Geteborgu.

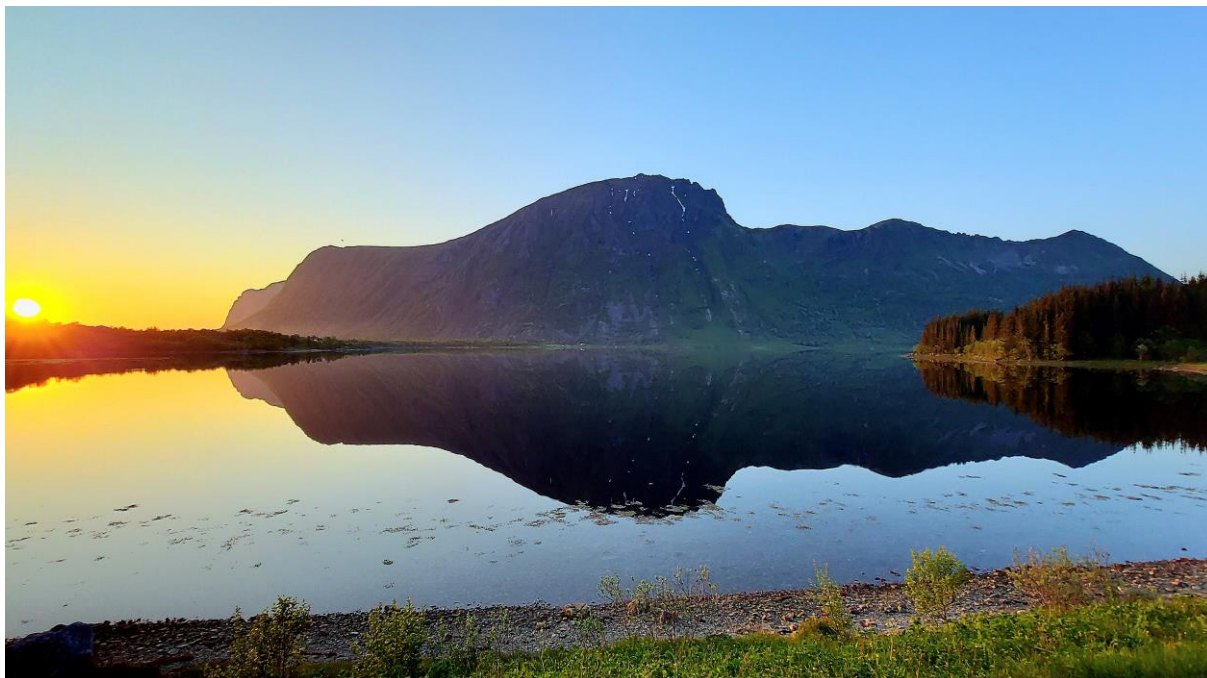
Osebnjini krajolik Lofota

Volvo muzej Geteborg

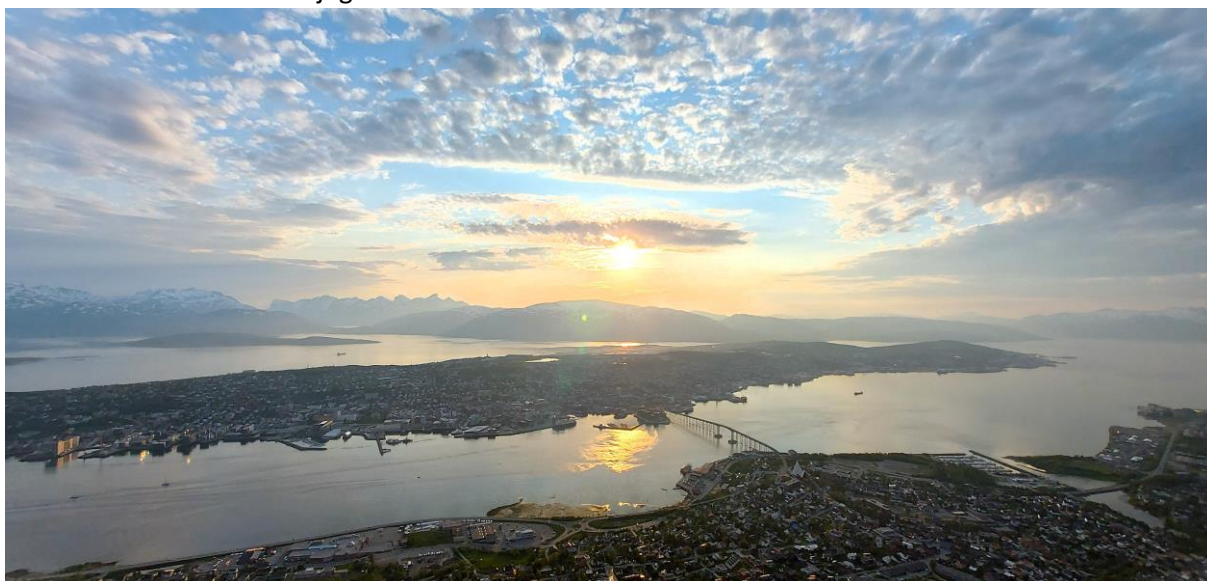
Ponočno Sunce Lofoti

Fredvang Lofoti

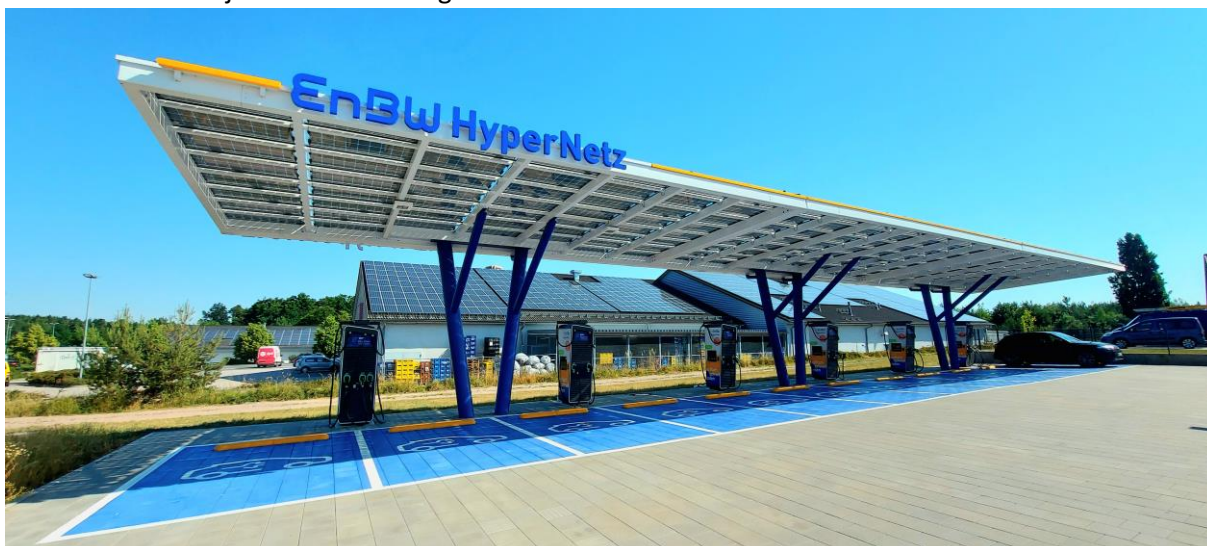
Tromso sa vidikovca do kojeg vodi žičara

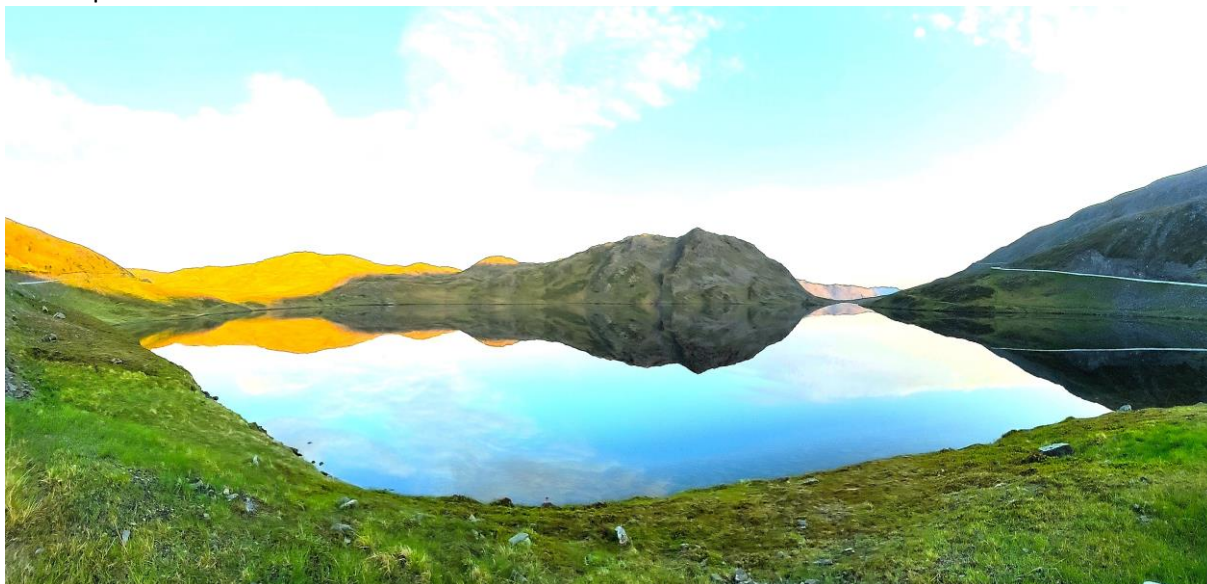
Rovaniemi, Finska – glavni grad Laponije i dom Djeda Božićnjaka

Punionica EnBW Njemačka Wernberg-Köblitz

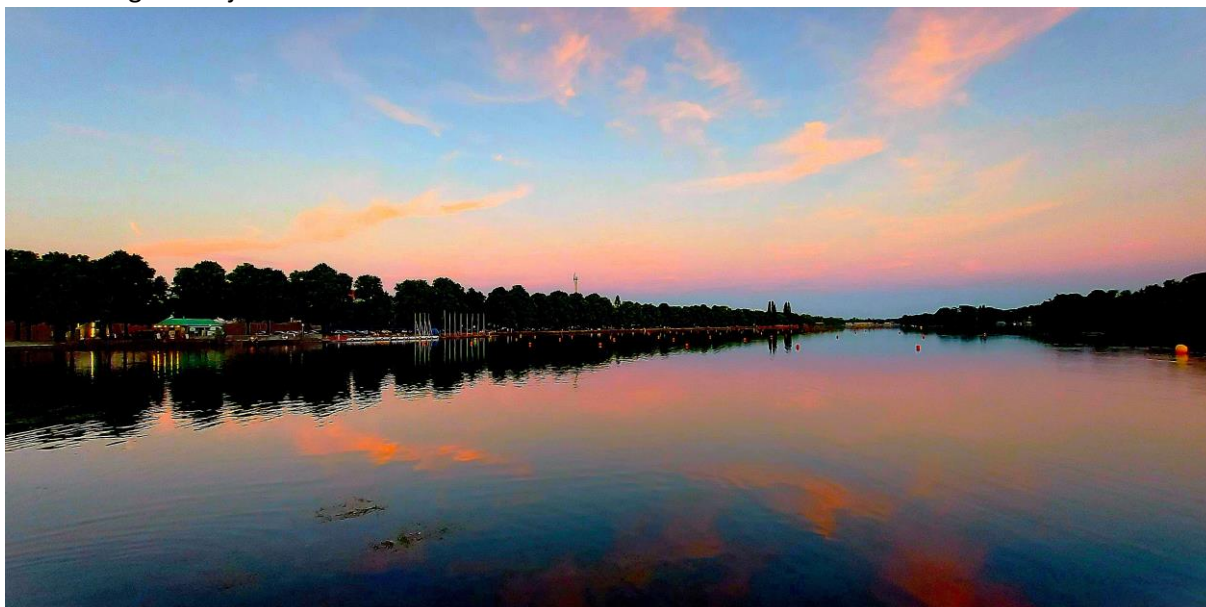
Nordkap Jezero

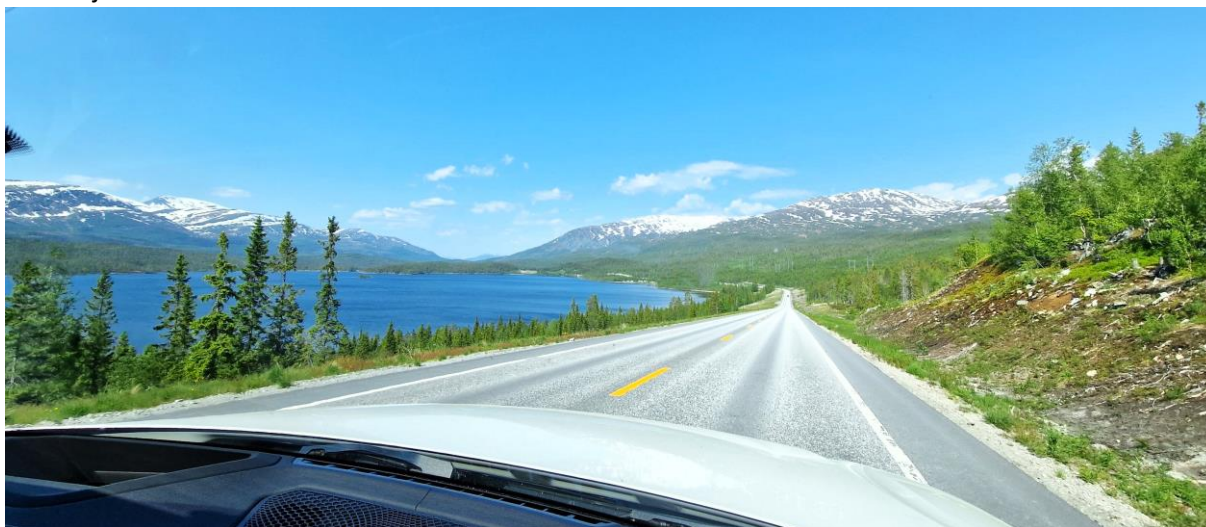
Punjenje na utičnicu od mobilne kućice, BMW se za dvije noći i jedan dan napunio.

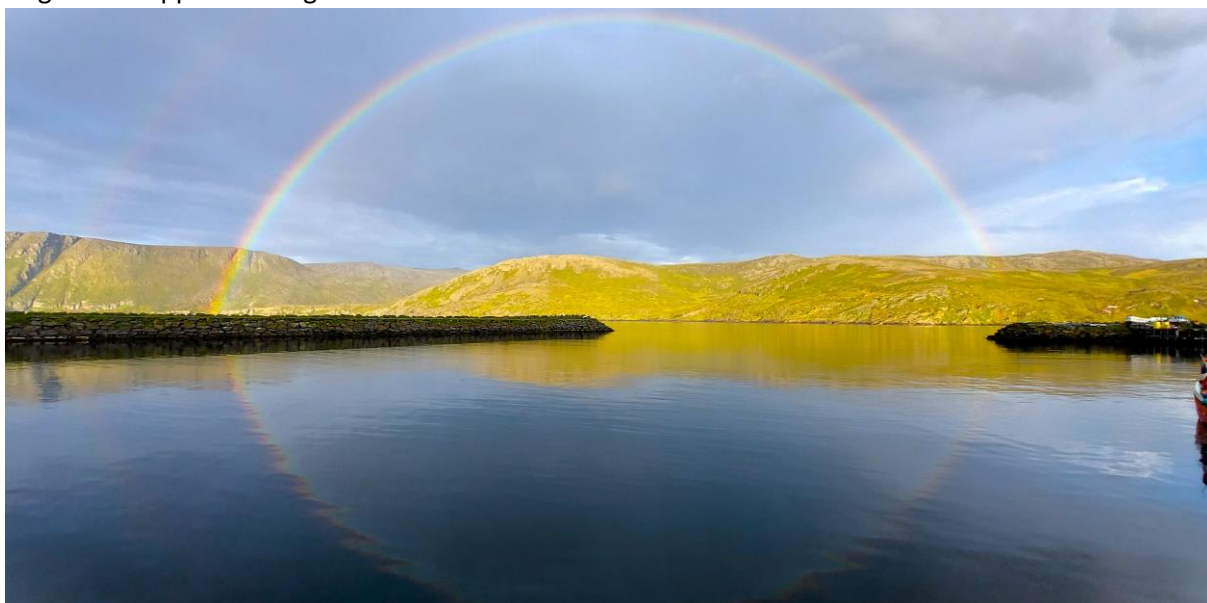
Hannover gradsko jezero

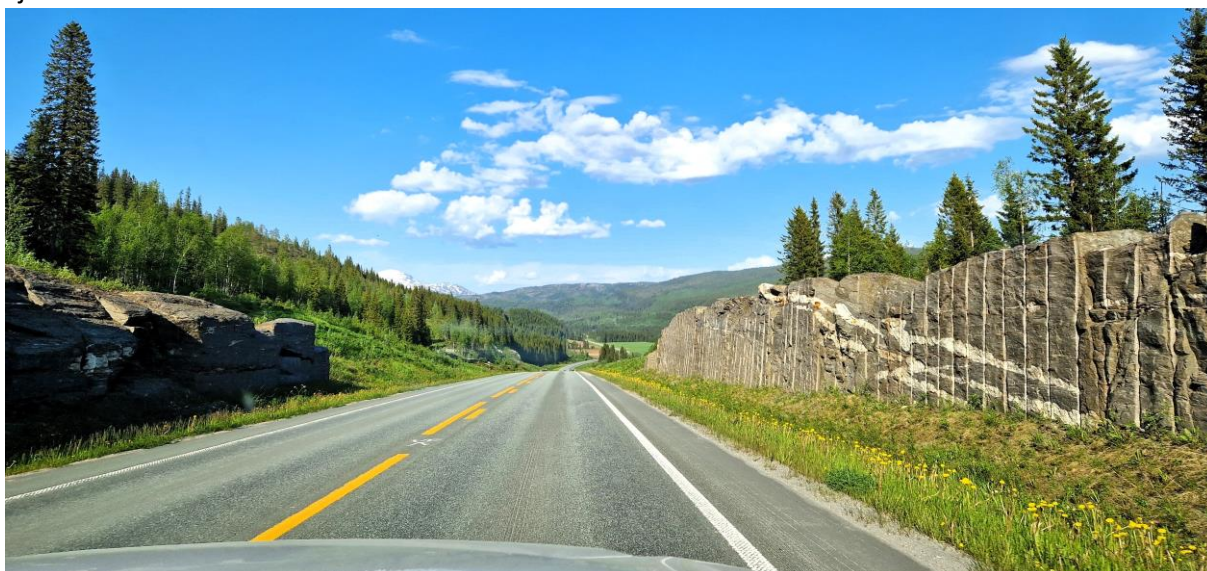
Središnja Norveška

Duga Nordkapp - Skarsvag

Sjeverna Norveška

Bodo - Ukrcaj na trajekt za Lofote

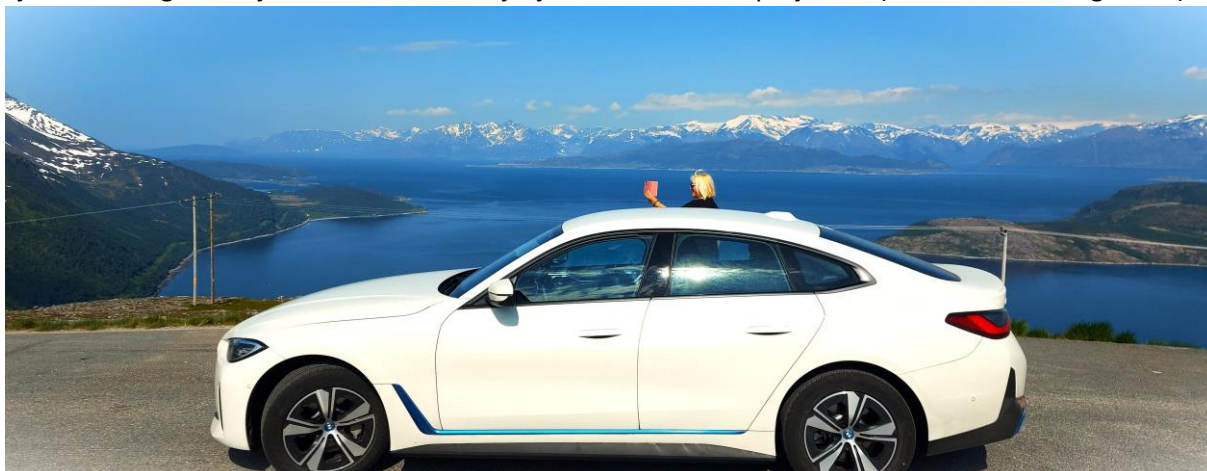
Trajekt za Lofote

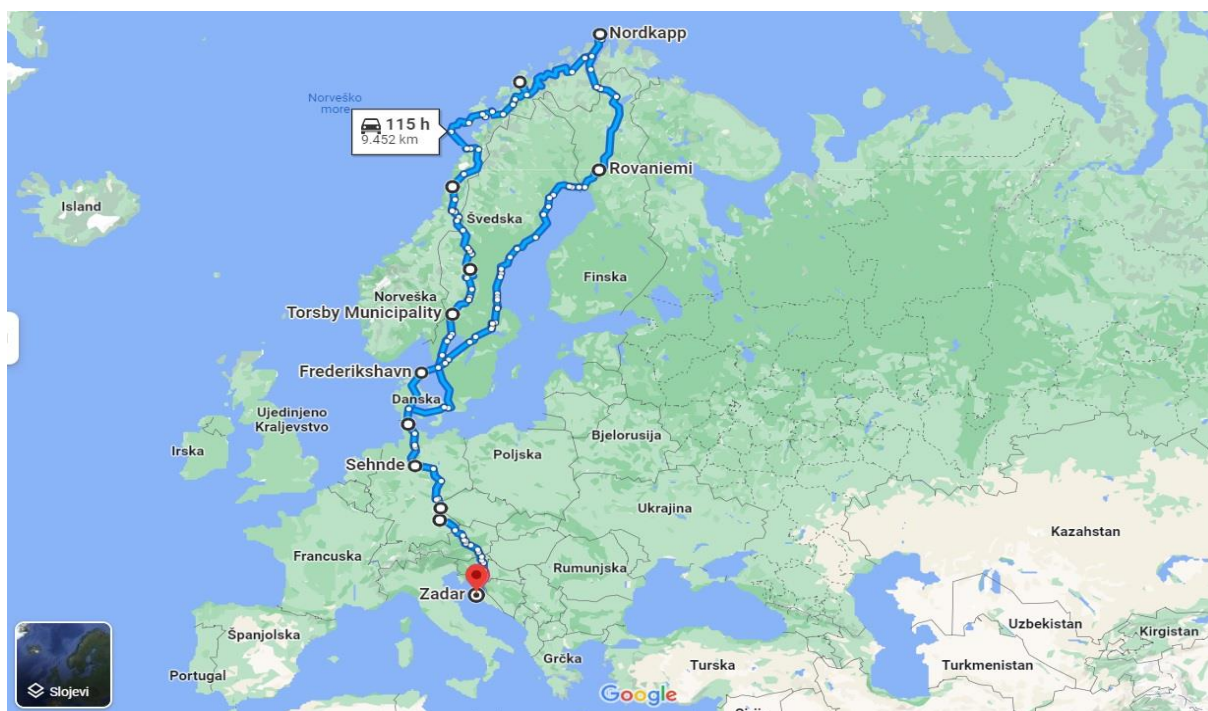
Reinebringen – Lofoti – 450 m visoka litica do koje vodi put sačinjen od 1500 kamenih stepenica.

Fjord Kvanangen na sjeveru Norveške. To je ljeti dom Kitovima perjarima (teški 70 tona i dugi 20 m).

RUTA Zadar – Nordkapp . Zadar, 9452 km + oko 400 km lokalne vožnje

VOZILO: BMW i4 eDrive 40, Baterija neto 81 KW, motor-zadnji pogon 340 HP, brzina punjenja AC 11 kW i DC 205 kW.

Real Range		between 370 - 740 km	
City - Cold Weather	480 km	City - Mild Weather	740 km
Highway - Cold Weather	370 km	Highway - Mild Weather	485 km
Combined - Cold Weather	430 km	Combined - Mild Weather	595 km

Put trajao 20 dana i 19 noći od toga 128 sati vožnje ili 5 dana i 8 sati, pređeno 9826 km.
Najduža dionica u jednom danu je 1120 km od Frederikshavn (Danska) do Wurzburg (Njemačka).
Najkraća dionica u danu je 315 km od Kopenhagena do Goteborga.

Punio se 23 puta na putu i 10 puta na destinaciji s tim da sam se mogao puniti desetak puta manje odnosno tehnički gledano samo na 19 destinacija na kojima bi prenoćio uz uvjet da sam svaki dan bateriju potrošio do kraja i da sam svako jutro startao pun.

Pošto je ovo putovanje za mene bilo enigma iz sigurnosnih razloga sam se više puta nadopunjavao.
Putovanje je u svakom smislu avantura, a putovanje BEV-om se pokazalo pun pogodak.